

Brüssel, 30.3.2023
COM(2023) 178 final

2023/0090 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

mis käsitleb üldkasutatavatel teedel liiklevate liikurmasinate tüübikinnitust ja turujärelevalvet ning millega muudetakse määrust (EL) 2019/1020

(EMPs kohaldatav tekst)

{SEC(2023) 145 final} - {SWD(2023) 64 final} - {SWD(2023) 65 final} -
{SWD(2023) 66 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Ettepaneku eesmärk on täita lünk ELi õigusaktides väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate (edaspidi „liikurmasinad“) kohta. Liikurmasinad on lai kategooria masinaid, mis on varustatud oma jõuseadmega. Neid masinaid kasutatakse tavapäraselt teatavates sektorites või konkreetsel eesmärgidel, näiteks ehitus-, põllumajandus-, aiandus-, munitsipaal- või materjalikäitlusseadmetena. Paljud liikurmasinate tehnilised aspektid on ELi tasandil ühtlustatud (nt masinate ohutus, elektromagnetiline ühilduvus, müratase masina töötamise ajal, heitgaasid jne). Lisaks peab suur osa neist masinatest mõnikord liiklema üldkasutatavatel teedel, peamiselt ühelt töökohalt teise liikumiseks, nii et see on samuti üks liidu turule laskmise eesmärke. Nõuete, näiteks ohutusnõuete kehtestamine spetsiaalselt liikurmasinate liiklemisele üldkasutatavatel teedel on aga jäänud liikmesriikide ainupädevusse.

Asjaolu, et praegu kehtivad erinevad riiklikud õiguskorrad, põhjustab liikurmasinate sektorile täiendavaid kulusid ja halduskoormust. Euroopa Komisjoni 2019. aastal tehtud kulude ja tulude uuring näitas, et ühtsete nõuete kehtestamine ELi tasandil aitaks sektoril säästa 18–22 % nõuete täitmisega seotud kuludest. Kümne aastaga võib käesolev ettepanek aidata säästa kõigile sidusrühmadele kuni 846 miljonit eurot. Kuna halduskulud moodustavad hinnanguliselt 4 % kogukuludest, on **halduskulude** arvestuslik **kokkuhoid 3,38 miljonit eurot aastas**. Vajadus järgida nende masinate projekteerimisel, katsetamisel ja tootmisel erinevaid riiklikke maanteeliikluse nõudeid tekitab tootjatele lisakulusid. Ühtlustamise puudumine pidurdab uute toodete kasutuselevõttu ELis ja takistab turule sisenemist (eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) jaoks). Samuti takistab see liikurmasinate ringlust ELis. Käesoleva ettepaneku eesmärk on lahendada see olukord selliselt, et kehtestada liikurmasinatele ühtlustatud eeskirjad ning tugevdada nõnda ühtset turgu ja tagada liiklusohutuse kõrge tase.

• Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Mitmed liikurmasinate aspektid on ELi tasandil juba aastaid ühtlustatud, näiteks olulised tervisekaitse- ja ohutusnõuded, mis on seotud masinate projekteerimise ja valmistamisega (direktiiv 2006/42/EÜ¹), väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate saasteainete heide (määrus (EL) 2016/1628²), teatavat tüüpi masinate müra (direktiiv 2000/14/EÜ³) ning nende masinate tekitatud elektromagnetilised häired (direktiiv 2014/30/EÜ⁴).

Masinadirektiiv 2006/42/EÜ on peamine õiguslik alus liikurmasinate vabaks liikumiseks ühtsel turul. Direktiivis on nõutud, et sellised ühtsele turule lastud liikurmasinad peavad vastama selle I lisas esitatud olulistele tervisekaitse- ja ohutusnõuetele. Need nõuded hõlmavad liikurmasinate maastikusõidu funktsioone, nagu aeglustamine, peatumine, pidurdamine, istekohad, kinnitussüsteemid jne. Masinadirektiivis sätestatud olulised

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiiv 2006/42/EÜ, mis käsitleb masinaid.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1628, mis käsitleb väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate sisepõlemismootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnorme ja tüübikinnitusega seotud nõudeid.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiiv 2000/14/EÜ välitingimustes kasutatavate seadmete müra kohta käivate liikmesriikide seaduste ühtlustamise kohta.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/30/EL elektromagnetilist ühilduvust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta.

tervisekaitse- ja ohutusnõuded kehtivad aga üksnes tööohutuse kohta (st siis, kui masin töötab) ega hõlma masina üldkasutatavatel teedel liikumisega seotud ohutusaspekte⁵.

Paljud sõidukite tehnilise ohutuse aspektid, sealhulgas maanteeliikluse nõuded, on ELi tasandil ühtlustatud sõidukite tüübikinnitust käsitlevate õigusaktidega, nagu määrus (EL) 2018/858 mootorsõidukite ja nende haagiste tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta või määrus (EL) nr 167/2013 põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta. Need õigusaktid ei hõlma aga iseliikuvaid liikurmasinaid.

Ettepanekus järgitakse võimalikult suures ulatuses mootorsõidukite (määrus (EL) 2018/858⁶) ning põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite (määrus (EL) nr 167/2013⁷) ELi tüübikinnituse raamistiku lähenemisviisi ja struktuuri, et tagada võimalikult suur kooskõla kehtivate sõidukeid käsitlevate õigusaktidega. Tehniliste nõuete ja haldussätete osas põhineb ettepanek suuresti määrusel (EL) nr 167/2013. Turujärelevalve osas järgitakse ettepanekus aga määruse (EL) 2018/858 sarnaseid sätteid, mis põhinevad samuti uuel õigusraamistikul⁸. Lisaks luuakse sellega ka õigusnormide täitmise tagamise alase teabevahetuse foorum, et aidata liikmesriikide ametiasutustel kohaldada käesoleva määruse nõudeid ja tagada nende järgimine ühetaoliselt kogu liidus. See tagab võrdsed tingimused ja väldib liidu eri osades eri tavade kohaldamist.

Ettepanek ei mõjuta muude liikurmasinaalaste liidu õigusaktide kohaldatavust ning täiendab muu hulgas liidu õigusakte, mis käsitlevad järgmist:

- (a) masinate projekteerimise ja valmistamisega seotud olulised tervisekaitse- ja ohutusnõuded, nt direktiiv 2006/42/EÜ;
- (b) liikurmasinate saasteainete heide, näiteks määrus (EL) 2016/1628;
- (c) müraemissioon, näiteks direktiiv 2000/14/EÜ;
- (d) elektromagnetiline ühilduvus, näiteks direktiiv 2014/30/EL või direktiiv 2014/53/EL.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Algatus on kooskõlas ELi ühtlustamisõigusaktide kehtivate õigusraamistikega, eelkõige sõidukite tüübikinnituse ja turujärelevalve raamistikuga ning ülalmainitud uue õigusraamistikuga, ning täiendab neid.

⁵ 21. aprillil 2021 võttis komisjon vastu ettepaneku uue masinavaldkonna toodete määruse kohta, et asendada kehtiv masinadirektiiv. Sarnaselt kehtiva direktiiviga ei hõlma kavandatav määrus liikurmasinate üldkasutatavatel teedel liiklemisega seotud ohutusaspekte. Institutsioonidevahelised läbirääkimised kavandatava määruse üle on pooleli. Kavandatav määrus on kättesaadav aadressil: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/45508>.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/858 mootorsõidukite ja mootorsõidukite haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 151, 14.6.2018, lk 1).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. veebruari 2013. aasta määrus (EL) nr 167/2013 põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 2.3.2013, lk 1).

⁸ 2008. aastal võeti vastu uus õigusraamistik, et parandada kaupade ühtset turgu ja tingimusi paljude eri toodete ELi turule laskmiseks. Meetmepaketi eesmärk on parandada turujärelevalvet ja vastavushinnangute kvaliteeti. Selgitatakse ka CE-märgise kasutamist ja luuakse meetmete kogum, mida saab kasutada tooteõigusaktides (https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/new-legislative-framework_en).

Ühtlasi aitab see rakendada ühtse turu õigusakte käsitlevaid ELi strateegiaid ja ELi tööstusstrateegiat. Sellega lihtsustatakse liikurmasinate tootjatele kehtestatud regulatiivseid nõudeid kooskõlas komisjoni teatisega „Ühenduse õigustiku ajakohastamine ja lihtsustamine“,⁹ milles nimetati mootorsõidukite tüübikinnitusüsteemi kui ühenduse õigusaktide lihtsustamise prioriteetset valdkonda. Käesolev algatus käsitleb üht viimastest maanteesõidukite kategooriatest. Algatus on ka osa püüdest kiirendada ELi tööstuse rohe- ja digipööret vastavalt 2021. aasta mais ajakohastatud tööstusstrateegias¹⁰ esitatud üleskutsele.

Lisaks aitab ettepanek täita ELi eesmärki muuta teed ohutumaks, nagu on kirjeldatud eelkõige komisjoni talituste töödokumendis „ELi liiklusohutuspoliitika raamistik 2021–2030 – soovitud edasisteks sammudeks liiklussurmade nulltaseme suunas“¹¹. Komisjon võttis selle talituste töödokumendi vastu 2018. aasta mais paketi „Liikuvus Euroopas“ osana. Selles on kirjeldatud, kuidas ELi liiklusohutuspoliitikat ellu viiakse.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikkel 114.

• Subsidiaarsus

Ettepanekuga luuakse liikurmasinate jaoks ühtlustatud õigusraamistik, millega pärast ülemineku perioodi asendatakse liikmesriikides praegu kehtivad eri õiguskorrad. Eesmärk on parandada ühtse turu toimimist, tagades samal ajal liiklusohutuse kõrge taseme. Liikmesriikide erinevad õiguskorrad on tekitanud ühtsel turul lahknevusi, põhjustavad majanduslikku ja halduskoormust ning takistavad liikurmasinate vaba liikumist. Liikurmasinate maanteeliikluse ohutusekirju ühtlustada ja liikurmasinate vaba liikumist tagada saab ainult ELi tasandil.

Ilma ELi meetmeteta jääb ühtne turg killustatuks, mistõttu liiklusnõuded liikurmasinatele on ELi riikides üha erinevamad.

Liikurmasinate ELi tüübikinnitusraamistiku ja vastava turujärelevalve raamistiku loomine on ainus vahend, mis võimaldab ehitada sektori jaoks õiglasema ja sügavama ühtse turu. Samaväärsete tulemusteni ei olnuks võimalik jõuda riiklike õigusaktidega. Eri lähenemisviisid liikmesriikide tasandil takistavad nimelt nende tootjate turuletulekut, kes asuvad ühes liikmesriigis ja soovivad eksportida teistesse liikmesriikidesse. See tähendab, et need tootjad peavad kohandama oma tooteid vastavalt iga liikmesriigi konkreetsetele nõuetele ja kandma vastavaid regulatiivseid kulusid.

⁹ Komisjoni 11. veebruari 2003. aasta teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: „Ühenduse õigustiku ajakohastamine ja lihtsustamine“, KOM(2003) 71 (lõplik)

(<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2003:0071:FIN:en:PDF>).

¹⁰ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „2020. aasta uue tööstusstrateegia ajakohastamine: ehitame üles tugevama ühtse turu, et Euroopa saaks taastuda“, COM(2021) 350 final (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=COM:2021:350:FIN>).

¹¹ Komisjoni talituste töödokument, SWD(2019) 283 final (<https://transport.ec.europa.eu/system/files/2021-10/SWD2190283.pdf>).

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek vastab proportsionaalsuse põhimõttele, sest see ei lähe kaugemale, kui on vaja, et saavutada eesmärk tagada ühtse turu nõuetekohane toimimine ja tagada samal ajal kõrgetasemeline liiklusohutus.

Nagu öeldud, järgitakse ettepanekus mootorsõidukite ning põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite tüübikinnituse väljakujunenud raamistiku loogikat koos mõningate kohandustega. See aluseks võetud raamistik on tõestanud oma asjakohasust selliste sõidukite ühtse turu stimuleerimisel. Suure sarnasuse säilitamine ettepaneku ja ELi mootorsõidukite tüübikinnituse raamistiku vahel vähendab õigusakti rakendamisega seotud halduskoormust. Kui see on võimalik ja nõuetekohaselt põhjendatud, on raamistikku lihtsustatud, võttes arvesse, et nende masinate mitmed ohutusaspektid on juba reguleeritud masinadirektiivi I lisas sätestatud oluliste tervisekaitse- ja ohutusnõuetega.

- **Vahendi valik**

Määruse kasutamist peetakse asjakohaseks ja vajalikuks, sest see tagab käesolevas õigusaktis sätestatud menetluste ja nõuete vahetu ja ühtlustatud kohaldamise. Direktiiv, mis tuleks siseriiklikku õigusesse üle võtta, võib nõuda liikmesriikide ametiasutustelt märkimisväärseid ressursse, andmata liiklusohutuse mõttes lisaväärtust. Ühtlustamise tehniline ja üksikasjalik laad ning sagedane kohandamine tehnika arenguga piiravad liikmesriikide ametiasutuste tegelikke võimalusi käesoleva ettepaneku sätetest kõrvale kalduda.

Ettepanekus jätkatakse nn paralleelset lähenemisviisi, mis on ELi mootorsõidukite tüübikinnitusraamistikus juba kasutusel. Selle lähenemisviisiga nähakse ette kolme astme õigusaktid:

- põhisätted ja reguleerimisala kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega, mis on vastu võetud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 114 sätestatud seadusandliku tavamenetluse kohaselt;
- põhisätetel põhinevad üksikasjalikud tehnilised nõuded kehtestatakse delegeeritud õigusaktidega, mille komisjon võtab vastu ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt, ning
- rakendusaktid, milles sätestatakse haldussätted, nagu teabedokumendi ja tüübikinnitustunnistuse näidis, vastavustunnistus jne, võtab komisjon vastu ELi toimimise lepingu artikli 291 kohaselt.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Arvukad konsultatsioonid on toimunud järgmistel aegadel.

2016. aastal tehti 35 sidusrühmale küsitlused, mis olid sisendiks uuringule,¹² milles käsitleti liikurmasinate maanteeliikluse nõuete ühtlustamist ELis;

¹² „Study on the EU harmonisation of the requirements for the road circulation of mobile machinery“. ECORYS, 2016. Kättesaadav aadressil: https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/mechanical-engineering/mobile-machinery_en.

2017. aastal saadi tagasisidet esialgse mõjuhindangu kohta¹³ ja korraldati seminar, et koguda liikmesriikide ametiasutustelt (transpordiministeeriumid) arvamusi võimalike edasiste poliitikavariantide kohta;

2018. aastal korraldati teine seminar, kus arutati eelistatud poliitikavarianti põhjalikumalt ja algatati arutelu tehniliste nõuete üle;¹⁴

2019. aastal korraldati 90 sidusrühmale küsitlused, mis olid sisendiks kulude ja tulude uuringule;¹⁵ 2019. aasta maist septembrini toimus ELi küsitlusplatvormil ELi 23 keeles sihtkonsultatsioon liikmesriikidele¹⁶ ning detsembris 2019 leidis aset seminar, mis oli suunatud liikmesriikide ametiasutustele, tehnilistele teenistustele, teavitatud asutustele ja üleeuroopalistele sidusrühmade organisatsioonidele, et jagada kulude ja tulude uuringu ja sihtkonsultatsiooni tulemusi ning täiendavalt arutada poliitikavariante, kohaldamisala ja tehnilisi nõudeid;¹⁷

2020. aastal algatati ELi küsitlusplatvormil ELi 23 keeles avalik konsultatsioon, mis oli avatud 12 nädala vältel 2020. aasta novembrist 2021. aasta veebruarini;¹⁸

2021. aastal korraldati seminar kõigi peamiste sidusrühmadega, et jagada avaliku konsultatsiooni peamisi tulemusi ning süveneda poliitikavariantidesse, kohaldamisalasse ja tehnilistesse nõuetesse;¹⁹

2022. aastal korraldati seminar kõigi peamiste sidusrühmadega, et jagada ja koguda tagasisidet koostamisel oleva liikurmasinade maanteeliikluse tüübikinnitust käsitleva seadusandliku ettepaneku põhijoonte kohta²⁰.

Lisaks korraldati mitu kahepoolset kohtumist sidusrühmadega, et toimiku teatavaid aspekte põhjalikumalt analüüsida.

¹³ Kättesaadav aadressil: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1198-Road-circulation-requirements-for-mobile-machinery_et.

¹⁴ Töödokumendid on kättesaadavad CIRCABC huvirühma „Uus seadusandlik algatus – maanteeliikluse nõuded väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele“ andmekogus.

¹⁵ „Cost/benefit analysis study for Impact Assessment on road Traffic of Non-road machinery“ (Kulude/tulude analüüs mõjuhindangu juurde, mis käsitleb liikurmasinate mõju maanteeliiklusele), PPMI, 2019. Kättesaadav aadressil: <https://op.europa.eu/et/publication-detail/-/publication/c0d598e2-17d8-11ea-8c1f-01aa75ed71a1/language-et>.

¹⁶ Töödokument „NRMM-2019.03 MS Targeted consultation Feedback“, mis sisaldab kokkuvõtet komisjoni sihtkonsultatsiooni tulemustest. Sihtkonsultatsioonis käsitleti erinevusi liikmesriikide liikurmasinate maanteeliikluse tüübikinnitussüsteemides. Kättesaadav CIRCABC huvirühma „Uus seadusandlik algatus – maanteeliikluse nõuded väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele“ andmekogus.

¹⁷ Töödokumendid, nt „NRMM-2019.07 Draft Minutes Workshop NRMM 9 Dec 2019 rev1“, mis sisaldavad sidusrühmadega peetud arutelude kokkuvõtet, on kättesaadavad CIRCABC huvirühma „Uus seadusandlik algatus – maanteeliikluse nõuded väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele“ andmekogus.

¹⁸ Avaliku konsultatsiooni tulemused on kättesaadavad aadressil: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1198-Road-circulation-requirements-for-mobile-machinery/public-consultation_et.

¹⁹ Töödokumendid, nt „NRMM-2021.05 Draft Minutes Workshop NRMM 6 May 2021“, mis sisaldavad sidusrühmadega peetud arutelude kokkuvõtet, on kättesaadavad CIRCABC huvirühma „Uus seadusandlik algatus – maanteeliikluse nõuded väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele“ andmekogus.

²⁰ Töödokument „NRMM-2022.02 220608 Presentation Workshop NRMM 08.06“ on kättesaadav CIRCABC huvirühma „Uus seadusandlik algatus – maanteeliikluse nõuded väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele“ andmekogus.

Järgnevalt on võrreldud sidusrühmade seisukohti poliitikavariantide kohta (enamiku seisukohad):

Poliitikavariant	Liikmesriikide tüübikinnitusasutused	Tootjad ja turustajad	Rendiettevõtjad ja lõppkasutajad	Tehnilised teenistused
PV 0: lähtestsenaarium	-	-	-	-
PV 1.a: tüübikinnitus	-	-	-	Eelistatud
PV 1.b: lihtsustatud tüübikinnitus	Eelistatud	Eelistatud	Eelistatud	-
PV 2: CE-märgis	-	-	-	-
Direktiiv	-	-	-	-
Määrus	Eelistatud	Eelistatud	Eelistatud	Eelistatud
Kohustuslik	Eelistatavalt esmalt vabatahtlik ja hiljem kohustuslik	-	-	Eelistatud
Vabatahtlik		Eelistatud	Eelistatud	-
Kohaldamisalasse kuuluvad iseliikuvad ja pukseeritavad masinad	-	Eelistatud	-	-
Kohaldamisalasse kuuluvad ainult iseliikuvad masinad	Eelistatud	-	Eelistatud	-
Maksimaalne valmistajakiirus puudub		Eelistatud	-	-
Maksimaalne valmistajakiirus 40 km/h	Eelistatud	-	Eelistatud	-

• Mõjuhindang

Käesolevale ettepanekule on lisatud mõjuhindang. Lisateave on kättesaadav aadressil: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1198-Road-circulation-requirements-for-mobile-machinery_et.

Kaalutud poliitikavariandid on esitatud allpool.

- Variant 0 – lähtestsenaarium. Meetmeid ei võeta.
- Variant 1 – kogu liikurmasina ELi tüübikinnitus, mille annavad liikmesriikide ametiasutused (senine lähenemisviis). See poliitikavariant järgib sõidukeid käsitlevate ELi õigusnormide põhimõtteid, mille kohaselt on üldnõuetele vastavuse tehniline kirjeldus sätestatud õigusaktides.
 - 1.a – tüübikinnitus. Enamiku osade, süsteemide ja eraldi seadmestike puhul kaasataks maanteeliikluse tüübikinnitusse kolmas isik.
 - 1.b – lihtsustatud tüübikinnitus. Osade, süsteemide ja eraldi seadmestike puhul, mis on liiklusohutuse seisukohast kriitilisemad, kaasataks vastavushindamise kolmas isik (sõltumatu volitatud asutus). Osade, süsteemide ja eraldi seadmestike puhul, mis on liiklusohutuse seisukohast vähem kriitilise tähtsusega, põhineks vastavushindamine tootja aruannetel või enesesertifitseerimisel.

- Variant 2 – tootja poolt kogu liikurmasinale antud CE-märgis (uus lähenemisviis). See poliitikavariant järgib liikurmasinate maanteevälise kasutamise teemaliste uute ELi õigusaktide (nt masinadirektiiv) põhimõtteid, mille kohaselt on õigusaktides sätestatud ainult olulised ohutusnõuded, mitte üksikasjalik tehniline kirjeldus.

Põhimõtteliselt saab kõiki variante rakendada kas direktiivi või määruse vastuvõtmisega.

Hinnati ka õigusaktide järgmisi aspekte: i) muutmine kohustuslikuks (27 liikmesriigi kehtivad õigusnormid asendatakse) või vabatahtlikuks (alternatiivina 27 liikmesriigi kehtivatele õigusnormidele); ii) pukseeritavate seadmete kaasamine või mittekaasamine kohaldamisalasse; iii) kohaldamisala piiramine (või piiramata jätmine) liikurmasinatega, mille valmistajakiirus ei ületa 40 km/h.

Eelistatud poliitikavariant on 1.b (lihtsustatud tüübikinnitus), mis on kohustuslik (pärast üleminekuperioodi), hõlmab ainult iseliikuvaid (mitte pukseeritavaid) masinaid, mille maksimaalne valmistajakiirus on 40 km/h, ning mis kehtestatakse määruse kujul.

Tüübikinnitusüsteem, kus tehnilised kirjeldused on sätestatud õigusaktides, on laialdaselt tunnustatud ja usaldusväärne ELi liiklusohutuse raamistik. Süsteemi tuleks lihtsustada, et see oleks proportsionaalne ja võtaks arvesse liikurmasinate iseärasusi (väike liiklussagedus). Kohustuslik poliitikavariant tundub asjakohasem pärast üleminekuperioodi, mille jooksul on tootjatel võimalik valida, kas taotleda ELi tüübikinnitust (ja kasutada vaba liikumist) või siseriiklikku tüübikinnitust (mis kehtib ainult asjaomases liikmesriigis).

Eeskirjad hõlmaksid ainult iseliikuvaid masinaid, kuna valdavale enamikule pukseeritavatest seadmetest saab anda tüübikinnituse muude sõidukikategooriate alusel. Määrusega hõlmatud masinate maksimaalne valmistajakiirus oleks 40 km/h. Suuremat kiirust ei peeta seda tüüpi masinatele vajalikuks ega asjakohaseks. Kiiremate sõidukite tootjatel on nimelt põhimõtteline võimalus valida muude sõidukikategooriate suhtes kehtivaid kättesaadavaid tüübikinnitusmenetlusi.

Võttes arvesse, et enamiku asjaomaste liikurmasinate müratase on juba reguleeritud direktiiviga 2000/14/EÜ,²¹ et liikurmasinad moodustavad väga väikese osa ELi teedel liiklevatest sõidukitest ning et maksimaalseks valmistajakiiruseks määratakse 40 km/h, ei näi olevat vaja kehtestada konkreetseid müranõudeid lisaks olemasolevatele.

Kuna tehnilised nõuded on väga üksikasjalikud ega jäta liikmesriikidele praktiliselt mingit kaalutusõigust nende ülevõtmisel, eelistatakse määrust.

Maanteeliikluse ühtlustatud ja lihtsustatud tüübikinnituspoliitikal on asjaomastele sidusrühmadele järgmine mõju.

- Mõju tootjatele ja turustajatele: i) lihtsam turule sisenemine; ii) kaovad viivitused seoses mitme ELi liikmesriigi tüübikinnituse andmisega; iii) nõuete täitmisega seotud kulud vähenevad viiendiku võrra; iv) nende parem konkurentsivõime ELis ja väljaspool.
- Mõju rendiettevõtjatele ja lõppkasutajatele: i) nõuete täitmisega seotud kulud vähenevad viiendiku võrra; ii) masinate lihtne kasutus ja edasimüük üle ELi

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiiv 2000/14/EÜ välitingimustes kasutatavate seadmete müra kohta käivate liikmesriikide seaduste ühtlustamise kohta.

sisepiiride; iii) suurem valik liikurmasinaid; iv) juurdepääs uuenduslikumatele disainilahendustele.

- Mõju liikmesriikide ametiasutustele: nad peavad kohanema uute süsteemidega, kuid mõjutatud ametiasutused ei pea seda probleemiks ega märkimisväärseks koormaks.
- Mõju tehnilistele teenistustele: nad peavad kohanema uue süsteemiga ning nende töökoormus ja tulud kasvavad, ehkki seda võib leevendada asjaolu, et tüübikinnituste arv tõenäoliselt väheneb, sest tootjad peavad neid taotlema ainult ühes ELi liikmesriigis.
- Mõju maanteekasutajatele: kasu ühtlustatud eeskirjadest, millega tagatakse kõrgel tasemel liiklusohutus kogu ELis.

Ettevõtjate kogukasu on järgmine: hinnanguline netosääst 10 aasta jooksul on 846 miljonit eurot, millest 502 miljonit eurot tootjatele ja turustajatele ning 344 miljonit eurot rendiettevõtjatele ja lõppkasutajatele. Tehniliste teenistuste käibe kasvu tasakaalustab osaliselt tüübikinnituste koguarvu vähenemine.

Tootjate, turustajate, rendiettevõtjate ja lõppkasutajate hinnangulised kulud kompenseeritakse küllaldaselt määral hinnangulise kokkuhoiuga. Netosäästu hinnangut vt eespool.

Liikurmasinate sektoris on 98 % ettevõtetest VKEd, mis annavad 18 % tuludest ja 30 % tööhõivest. Paljud VKEd on suured eksportijad ja ELi-ülesed lihtsustatud õigusnormid on nende jaoks kasulikud. Teised saavad jätkata siseriiklike eeskirjade kohaldamist. VKEde netosääst on hinnanguliselt 152 miljonit eurot kümne aasta jooksul.

Oodatav ühiskondlik kasu väljendub liiklusohutuse kasvus üle ELi.

Õiguskontrollikomitee esitas oma arvamuse 10. detsembril 2021 ja seejärel vaadati mõjuhinnang läbi järgmiselt.

Õiguskontrollikomitee soovitus	Tehtud muudatused
B) Kokkuvõtte järeldustest	
1) Aruandes ei selgitata piisavalt, miks vastastikune tunnustamine selles sektoris ei toimi ja miks vastastikuse tunnustamise põhimõtte edendamine ei kuulu poliitikavariantide hulka.	2. jaos, kus on esitatud probleemi kirjeldus, on nüüd üksikasjalikumalt käsitletud seda, miks vastastikune tunnustamine liikurmasinate sektoris ei toimi, kuigi tehnilised eeskirjad selles valdkonnas on ELis ühtlustamata. Lisaks on punktides 5.1 ja 5.3 põhjalikumalt analüüsitud, miks vastastikune tunnustamine ei toimi ega hakka toimima ka tulevikus, ning selgitatud, miks jäeti kõrvale poliitikavariant, mille eesmärk on edendada vastastikuse tunnustamise põhimõtte praktilist rakendamist.
2) Aruandes ei esitata veenvaid tõendeid selle kohta, et ühtlustatud eeskirjade puudumine põhjustab liikurmasinatega rohkem õnnetusi. Selles ei põhjendata algatuse eesmärki saavutada liiklusohutuse valdkonnas samaväärsed nõuded ja tehnilised lahendused.	7. jaos selgitatakse, miks ühtlustatud nõuded suurendaksid ELis tõenäoliselt liikurmasinate liiklusohutust ning miks liiklusohutus nõuab samaväärseid nõudeid ja tehnilisi lahendusi, mitte lihtsalt piisavalt rangeid nõudeid. See toetab eelistatud variandi valikut, kuna peamine määrav tegur on kõrgem punktisumma liiklusohutuse valdkonnas. 6. jaos esitatud variantide hindamisel selgitatakse, kuidas algatus aitab konkreetselt kaasa liiklusohutusele, ja täpsustatakse, kas kõigi variantidega on võimalik eesmärgi saavutada. 4. jaos erieesmärgi kohta käsitletakse seda, miks liiklusohutus on uue poliitika

	eesmärgina piiratud ning kuidas kavandatud poliitika rakendamine sellegipoolest suurendaks liiklusohutust.
3) Aruandest ei selgu, millist metoodikat kasutatakse kulude ja kokkuhoiu hindamiseks. See ei kajasta tõendusbaasi usaldusväärst.	2. jaos, kus on esitatud probleemi kirjeldus, antakse nüüd selge ülevaade eri kulukategooriatest ja kirjeldatakse üksikasjalikumalt iga mõjutatud rühma (tootjad, turustajad, rendiettevõtjad, lõppkasutajad ja ametiasutused) kantud kulusid. 2. jaos selgitatakse ka kaudsete kulude hindamist ja arutatakse, kas need on realistlikud või võivad olla ülehinnatud, ning täpsustatakse, millele kulud ja säästud vastavad. 2. ja 6. jakku on lisatud täiendavaid selgitusi kulude ja kulukokkuhoiu hindamise metoodika, teabeallikate ja peamiste eelduste kohta; ka on neid lisatud 1. lissasse, kus hinnatakse hinnangute usaldusväärst ja tõendusbaasi mõjutavat võimalikku ebakindlust.
4) Ei ole selge, miks ei hinnata aruandes peamiste poliitikavariantide osana täiendavaid projekteerimiselemente. Selles ei selgitata, mil määral muutuks mõjuhinnang ja eelistatud variandi valik, kui neid projekteerimiselemente analüüsis arvesse võetaks.	Aruande 6. jaos põhjendatakse, miks täiendavaid projekteerimiselemente, mis mõjutavad nii ühtlustatud eeskirjade kohustuslikkust kui ka nende kohaldamisala, hinnatakse peamistest poliitikavariantidest eraldi. 7. jaos hinnatakse ka nende projekteerimiselementide asjus tehtud valikute mõju. Eelkõige käsitletakse aruande 7. jaos seda, kuidas hinnanguline mõju muutuks, kui ELi ja liikmesriigi õigusnormid kehtiksid üheaegselt või kui kohaldamisala kitsendataks. Samuti selgitatakse seal, et eelistatud variandi valik nende konkreetsete projekteerimiselementide korral ei muutuks. 3. lisa standardtabelis esitatud kulusid ja tulusid on muudetud, et lisada eelistatud variandi juurde kuuluvad täiendavad projekteerimiselemendid.
C) Puudused	
1) Vastastikune tunnustamine	2. jaos, kus on esitatud probleemi kirjeldus, vaadeldakse lähemalt, miks vastastikune tunnustamine liikurmasinate sektoris ei toimi, ehkki selles valdkonnas ei ole ELi-ülest tehnilist reguleerimist, ning miks seetõttu puudub poliitikavariant, millega edendada vastastikuse tunnustamise põhimõtte praktilist rakendamist.
2) Probleemi kirjeldus peaks andma selge ülevaate eri kulukategooriatest.	2. jaos, kus on esitatud probleemi kirjeldus, vaadeldakse lähemalt kulusid, mida põhjustavad tootjatele viivitused turule sisenemisel, ja eristatakse neid selgelt otsestest kuludest ning vaadeldakse iga mõjutatud rühma (tootjad, turustajad, lõppkasutajad, rendiettevõtjad ja ametiasutused) kaupa seda, kuidas neid kulusid hinnatakse. 1. ja 4. lisa sisaldavad üksikasjalikumalt teavet andmete piiratuse ja arvutusmeetodite kohta.
3) Ühtlustatud nõuete otstarve	6. jaos selgitatakse, miks ühtlustatud nõuded suurendaksid ELis tõenäoliselt liikurmasinate liiklusohutust ning miks liiklusohutus nõuab võrdseid nõudeid ja tehnilisi lahendusi, mitte lihtsalt piisavalt rangeid nõudeid.
4) Liiklusohutus kui teisejärguline eesmärk	4. jaos selgitatakse, et liiklusohutus on pigem teisejärguline eesmärk kui üks peamisi erieesmärke. 6. jaos selgitatakse, kuidas see algatus aitab konkreetselt kaasa liiklusohutusele ning kuidas ja mil määral iga variant aitab seatud eesmärke saavutada.
5) Uus poliitikavariant vs. rakendusaktid	8. jaos selgitatakse, mida otsustatakse mõjuhinnangu põhjal nüüd ja mida otsustatakse hiljem rakendusaktidega.
6) Kulude ja kokkuhoiu kindlakstegemise metoodika	6. jaos esitatakse teabeallikad ja peamised eeldused, mida on täpsustatud 1. ja 4. lissas, ning hinnatakse hinnangute

	usaldusväärset ja tõendusbaasi mõjutavat võimalikku ebakindlust.
7) Täiendavate projekteerimiselementide hindamine	6. jaos selgitatakse, miks täiendavaid projekteerimiselemente, mis mõjutavad ühtlustatud eeskirjade kohaldamisala ja kasutuselevõttu, hinnatakse peamiste poliitikavariantide analüüsist eraldi, ning kaalutakse, kuidas muutuks mõju sõltuvalt nende projekteerimiselementide valikust. 4. lisas esitatud kulude ja tulude tabel sisaldab täiendavaid projekteerimiselemente, mis kuuluvad eelistatud variandi juurde.

4. MÕJU EELARVELE

Liikmesriikidel tuleb kanda mõningad uue määrusega kohanemise kulud. Arvestades aga, et nad juba tegelevad mitme muu sõidukite tüübikinnitusraamistikuga, on neil olemas struktuur ja tehnilised teenistused, et tulla toime uue määrusega, ilma et see lisaks märkimisväärselt koormust.

Algatus ei mõjuta ELi eelarvet.

5. MUU TEAVE

• Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Pärast rakendamist tuleb jälgida valitud poliitikavariandi tegelikku mõju ning võrrelda seda eesmärkide ja oodatud mõjuga. Komisjoni eksperdirühm kohtub korrapäraselt ja kogub eksperditeadmisi liikurmasinate sektorist, et analüüsida käesoleva määruse kohaldatavust ja rakendamist kõigis ELi riikides.

Vajamineva teabe kogumiseks pakutakse välja vähemalt järgmised näitajad:

- igas liikmesriigis uutele liikurmasinatele antud ELi tüübikinnitusete arv;
- igas liikmesriigis uutele liikurmasinatele antud riiklike tüübikinnitusete arv võrreldes uue määruse jõustumisele eelnenud viiel kalendriaastal antud riiklike tüübikinnitusete arvu keskmisega;
- liikurmasinatega juhtunud liiklusõnnetustest teatamine liikmesriikide poolt;
- ELi tüübikinnitusete nõuete täitmise otsesed kulud iga uue masinatüübi kohta (seda näitajat saab hinnata ainult uuringupõhise protsessi abil, mis tehakse mõjuhinnangu osana; sellise uuringu kordamine pärast uue õigusakti täielikku rakendamist annaks võrdlusnäitaja) ning
- kaudsete kulude kokkuhoid ELi tüübikinnitusete puhul iga uue masinatüübi kohta (turu viivitused): uuringupõhise protsessi abil pärast uue õigusakti täielikku rakendamist.

Uut määrust tuleks hinnata viie aasta jooksul alates selle jõustumisest.

• Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus

Ettepanekus järgitakse võimalikult suures ulatuses määruse (EL) nr 167/2013 ülesehitust. Kavandatud õigusaktis käsitletakse Euroopa Majanduspiirkonnaga (EMP) seotud küsimust, mistõttu tuleks seda kohaldada ka EMPs.

I PEATÜKK

Selles peatükis sätestatakse ettepaneku eesmärk:

- kehtestada ettepaneku kohaldamisalasse kuuluvate liikurmasinate liiklusohutuse tehnilised nõuded ja selliste masinate ELi tüübikinnituse haldusnormid; ning
- kehtestada käesoleva ettepaneku kohaselt ELi tüübikinnitusega hõlmatud liikurmasinate turujärelevalve eeskirjad ja menetlused.

Lisaks määratakse selles kindlaks kohaldamisala, sätestades, et seda kohaldatakse ELi turule lastavate liikurmasinate suhtes, ning loetledes konkreetsed erandid. Näiteks on selles peatükis sätestatud, et ettepanekut ei kohaldata üksiksõiduki tüübikinnituste suhtes, sõidukite suhtes, mis kuuluvad määruse (EL) nr 167/2013, määruse (EL) nr 168/2013 või määruse (EL) 2018/858 kohaldamisalasse, või selliste liikurmasinate suhtes, mille valmistajakiirus ületab 40 km/h.

Artiklis 3 on ettepanekus kasutatud mõistete määratlused.

II PEATÜKK

Selles peatükis sätestatakse liikmesriikide, tüübikinnitusasutuste ja ettevõtjate (tootjad, tootjate esindajad, importijad ja turustajad) kohustused.

Eelkõige kohustab see liikmesriike:

- lubama lasta turule, registreerida või kasutusele võtta üksnes liikurmasinaid, mis vastavad ettepanekus sätestatud nõuetele; ning
- korraldama ja teostama turujärelevalvet ja turule sisenevate liikurmasinate kontrolli kooskõlas määruse (EL) 2019/1020 IV, V ja VII peatükiga.

Tootjad on kohustatud tagama, et turule lastakse ainult nõuetele vastavaid liikurmasinaid.

Peatükis loetletakse ka liikurmasinate liiklusohutuse tehnilised nõuded. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike tehniliste nõuete, menetluste ja katsete kohta.

Lisaks sisaldab peatükk üldsätet, mille kohaselt võib liikurmasinaid kättesaadavaks teha, kasutusele võtta või registreerida ainult siis, kui need vastavad nõuetele.

III–VIII PEATÜKK

Need peatükid sisaldavad sätteid ELi tüübikinnitusmenetluse ja sellega seotud teemade kohta, nagu ELi tüübikinnitustunnistus, vastavustunnistus ja märgistus.

Täpsemalt on olemas sätted alljärgneva kohta: i) esitatav taotlus ja teatmik; ii) kuidas ja millal peab tüübikinnitusasutus tüübikinnituse andma; iii) ELi tüübikinnitustunnistus ning vajaduse korral selle muutmine; iv) tehnilistele nõuetele vastavuse tõendamise kord; v) ELi tüübikinnituste kehtivus; vi) kohustus väljastada vastavustunnistus ja kinnitada andmesilt koos märgistusega.

IX PEATÜKK

See peatükk sisaldab sätteid ELi turujärelevalve, ELi turule sisenevate liikurmasinate kontrollimise ja ELi kaitsemeetmete menetluste kohta. Sellesse on kaasatud otsuse nr 768/2008/EÜ sätted ja ristviited hiljutisele turujärelevalve määrusele (määrus (EL) 2019/1020).

X PEATÜKK

Selle peatüki kohaselt on tootja kohustatud esitama tehnilise teabe, mis ei erine tüübikinnitusasutuse kinnitatud andmetest.

XI PEATÜKK

Selles peatükis sätestatakse tehniliste teenistustega seotud nõuded ja selliste teenistuste määramise kord.

XII PEATÜKK

See peatükk sisaldab üksikasju selle kohta, kuidas komisjon kasutab õigust võtta ettepaneku kohaselt vastu rakendusakte ja delegeeritud õigusakte.

XIII PEATÜKK

Selle peatükiga luuakse foorum, muudetakse määrust (EL) 2019/1020, nähakse ette karistused ja aruandlus ning täpsustatakse jõustumis- ja kohaldamiskuupäevad.

Peatükis on üleminekusäte, mis võimaldab liikmesriikidel kohaldada kaheksa aasta jooksul alates määruse kohaldamise alguskuupäevast riiklike õigusakte, mis käsitlevad üldkasutatavatel teedel liiklevate liikurmasinate riiklikku tüübikinnitust. Kui liikurmasin vastab kõnealustele riiklikele õigusaktidele, ei kohaldata selle masina suhtes vaba liikumise õigust.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,**mis käsitleb üldkasutatavatel teedel liiklevate liikurmasinate tüübikinnitust ja turujärelevalvet ning millega muudetakse määrust (EL) 2019/1020**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/42/EÜ²³ kohaldamisalasse kuuluvate iseliikuvate masinatega, mis on projekteeritud või valmistatud töö tegemiseks (edaspidi „liikurmasinad“), võib olla vaja aeg-ajalt või sageli liigelda üldkasutatavatel teedel, peamiselt selleks et liikuda ühest töökohast teise.
- (2) Liikurmasinate projekteerimise ja valmistamise teatavad aspektid on juba hõlmatud liidu ühtlustamisõigusaktidega, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/1628,²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2000/14/EÜ,²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/30/EL²⁶ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/53/EL²⁷ ja direktiiviga 2006/42/EÜ.
- (3) Liikurmasinate ohutuse küsimuses on peamine õigusakt, mida kohaldatakse nende masinate suhtes liidu turule laskmisel, direktiiv 2006/42/EÜ. Selles on sätestatud olulised tervisekaitse- ja ohutusnõuded, mis hõlmavad liikurmasinate maastikusõidu

²² ELT C [...], [...], lk [...].²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiiv 2006/42/EÜ, mis käsitleb masinaid ja millega muudetakse direktiivi 95/16/EÜ (ELT L 157, 9.6.2006, lk 24).²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1628, mis käsitleb väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate sisevälisõitumootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnorme ja tüübikinnitusega seotud nõudeid, millega muudetakse määruseid (EL) nr 1024/2012 ja (EL) nr 167/2013 ning muudetakse direktiivi 97/68/EÜ ja tunnistatakse see kehtetuks (ELT L 252, 16.9.2016, lk 53).²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiiv 2000/14/EÜ välitingimustes kasutatavate seadmete müra kohta käivate liikmesriikide seaduste ühtlustamise kohta.²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/30/EL elektromagnetilist ühilduvust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.3.2014, lk 79).²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/53/EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ (ELT L 153, 22.5.2014, lk 62).

funktsioone, nagu aeglustamine, peatumine, pidurdamine, juhikohad, turvasüsteemid jne. Samas käsitlevad selle direktiivi olulised tervisekaitse- ja ohutusnõuded üksnes töötavate masinate ohutust, mitte aga üldkasutatavatel teedel liiklevate masinate ohutusaspekte.

- (4) Liikurmasinate liiklusohutust käsitlevate ühtlustatud eeskirjade puudumise tõttu peavad ettevõtjad, kes toodavad või teevad liidu turul kättesaadavaks liikurmasinaid, kandma märkimisväärseid kulusid, mis on tingitud liikmesriikide erinevatest regulatiivsetest nõuetest. Lisaks ei ole nende masinate liiklusohutus kogu liidu territooriumil ühtlaselt tagatud. Sellest tulenevalt on vaja liidu tasandil kehtestada liikurmasinatele ühtlustatud liiklusohutuseeskirjad.
- (5) Liidu siseturu arendamise ja toimimise huvides on asjakohane luua ühtlustatud tüübikinnitussüsteem üldkasutatavatel teedel liiklevate liikurmasinate liiklusohutuse tarbeks.
- (6) Kuna käesoleva määruse eesmärk on maandada riske, mis tulenevad selliste liikurmasinate liiklemisest, mis on projekteeritud ja valmistatud töö tegemiseks, mitte inimeste, loomade või kaupade veoks (välja arvatud masina tööd võimaldavate materjalide veoks), ei tuleks käesolevat määrust kohaldada masinate suhtes, mille ainus eesmärk on üksnes inimeste, loomade või kaupade vedu. Seepärast ei kohaldata käesolevat määrust uute isiklike liikumisvahendite suhtes (muu hulgas seisu- või istesendiga elektritõukerattad, pedaal-elektrirattad, sh elektriajamiga jalgrattad ja kaubaveojalgrattad, tasakaaluliikurid, sh isetasakaalustuvad isiklikud liikumisvahendid ja tasakaalulauad, elektrilised monorattad, elektrirulad ja „Onewheel“-tasakaaluliikurid).
- (7) Võttes arvesse käesoleva määruse eesmärki käsitleda selliste liikurmasinate maanteeliiklust, mis pole projekteeritud ja valmistatud mitte töötajate veoks, vaid töö tegemiseks, tuleks käesoleva määruse kohaldamisalast välja jätta ka liikurmasinad, millel on rohkem kui kolm istekohta, kaasa arvatud juhiiste.
- (8) Liikurmasinate turu valdava osa moodustavad aeglased liikurmasinad. Lisaks kehtib mõnes liikmesriigis maanteel liiklevate liikurmasinate suhtes kiirusepiirang 40 km/h. Liiatigi, kuna liiklusohutuse riskid on võrdelised liikumiskiirusega, oleks ebajärjekindel, kui raamistik, mis käsitleb üksnes liikurmasinate ja mitte tavasõidukitega seotud riske, hõlmaks kiireid liikurmasinaid. Seetõttu ei tuleks käesolevat määrust kohaldada liikurmasinate suhtes, mille valmistajakiirus on üle 40 km/h.
- (9) Üksiksõiduki tüübikinnitusi võib kasutada ainult ühe liikmesriigi territooriumil liiklevate masinate puhul ja seepärast tuleks sellised tüübikinnitused käesoleva määruse kohaldamisalast välja jätta.
- (10) Arvestades, et väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad toodavad liikurmasinaid väikeseeriatena, mille turul kättesaadavaks tehtud, registreeritud või kasutusele võetud ühikute arv ei ületa aastas ja igas liikmesriigis 50 ühikut tüübi kohta, on asjakohane lubada väikeseeria riiklikku tüübikinnitust ja need liikurmasinad tuleks seetõttu käesoleva määruse reguleerimisalast välja jätta. Selleks et kasutada vaba liikumise hüvesid, peaks tootjal siiski olema võimalik taotleda ELi tüübikinnitust.
- (11) Kuna teatavatel juhtudel ei võimalda liikurmasinad oma suurte mõõtmete tõttu üldkasutatavatel teedel piisavat manööverdamisvõimet või nad võivad liiga suure massi või koorma tõttu kahjustada üldkasutatavate teede või muu maanteetaristu

pinda, on asjakohane anda liikmesriikidele kaalutusõigus keelata selliste masinate liiklemine, isegi kui need on saanud käesoleva määruse kohaselt tüübikinnituse.

- (12) Selleks et minimeerida inimeste vigastuste ja maanteetaristu kahjustamise ohtu, kui liikurmasin liikleb üldkasutataval teel, tuleks kehtestada tehnilised nõuded. Tehnilised nõuded peaksid hõlmama liiklusohutusega seotud teemasid, nagu sõiduki konstruktsiooni terviklikkus, maksimaalne valmistajakiirus, kiirusregulaator, kiiruspiirikud ja kiirusmõõdik, piduriseadmed, roolisüsteem, vaateväli ning massid ja mõõtmed.
- (13) Ettevõtjate halduskoormuse vähendamiseks tuleks käesoleva määrusega lubada kasutada liikurmasinates osi ja eraldi seadmestikke, millele on antud tüübikinnitus vastavalt määrusele (EL) nr 167/2013 või määrusele (EL) 2018/858.
- (14) Kõik tarne- ja turustusahelas osalevad ettevõtjad peaksid võtma asjakohaseid meetmeid tagamaks, et nad teevad turul kättesaadavaks üksnes käesoleva määrusega kooskõlas olevaid liikurmasinaid. On vaja ette näha selge ja proportsionaalne kohustuste jagunemine, mis vastab iga ettevõtja osale tarne- ja turustusahelas.
- (15) ELi tüübikinnitussüsteemi üks nurgakivi on toodangu vastavuse järelevalve kord, mille nõuetekohase rakendamise ja toimimise tagamiseks peaks selleks määratud pädev asutus või nõuetekohaselt kvalifitseeritud tehniline teenistus tootjaid korrapäraselt kontrollima.
- (16) Õiguskindluse tagamiseks on vajalik selgitada, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2019/1020²⁸ sätestatud eeskirju liidu turujärelevalve ja liidu turule sisenevate toodete kontrolli kohta kohaldatakse käesoleva määrusega hõlmatud liikurmasinate suhtes ja seoses käesoleva määruse tehnilistes nõuetes käsitletud aspektidega, ning muuta seetõttu määruse (EL) 2019/1020 I lisa, et kanda sinna viited käesolevale määrusele.
- (17) Selleks et tagada ELi tüübikinnitusmenetluse ja käesoleva määruse teatavate haldussätete ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011²⁹.
- (18) Liikmesriikide ametiasutuste omavaheline tihedam kooskõlastamine teabevahetuse ja koordineeritud hindamiste kaudu, mida juhib koordineeriv ametiasutus, on põhialus, mis võimaldab tagada siseturul turvalisuse ning tervisekaitse ühtlaselt kõrge taseme. See viiks ka liikmesriigi tasandil nappide ressursside tõhusama kasutamiseni. Selleks tuleks parimate tavade edendamiseks luua nõuandefoorum, et liikmesriigid ja komisjon saaksid vahetada teavet ja kooskõlastada käesoleva määruse täitmise tagamisega seotud tegevusi. Võttes arvesse sellise foorumi loomist ja selle ülesandeid, ei tohiks olla tarvidust luua eraldi halduskoostöörühma, nagu on nõutud määruse (EL) 2019/1020 artikli 30 lõikes 2. Foorumit tuleks siiski käsitada halduskoostöörühmana kõnealuse määruse artiklis 29 osutatud liidu toodete nõuetele vastavuse võrgustiku tähenduses.

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1020 turujärelevalve ja toodete vastavuse kohta ning millega muudetakse direktiivi 2004/42/EÜ ja määruseid (EÜ) nr 765/2008 ja (EL) nr 305/2011 (ELT L 169, 25.6.2019, lk 1).

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (19) Käesoleva määruse täiendamiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, et ühtlustada künniseid, mida liikmesriigid võivad rakendada liikurmasinade liiga suurte mõõtmete ja massi ja tehniliste nõuete üksikelementide kohaldatavuse suhtes, ning õigusakte, milles sätestatakse üksikasjalikud tehnilised nõuded, katsemenetlused ja katsemeetodid, virtuaalne katsetamine, toodangu vastavuse tagamise kord ja tehniliste teenistustega seotud õigusnormid. On eriti tähtis, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega³⁰. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (20) Liikmesriigid peaksid kehtestama eeskirjad käesoleva määruse rikkumiste eest kohaldatavate karistuste kohta ja tagama nende rakendamise. Need karistused peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (21) Komisjon peaks esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse toimimise kohta ning, lähtudes liikmesriikide esitatud teabest, kaaluma vajaduse korral uuesti küsimust, kas esitada eraldi seadusandlik ettepanek üksiksõiduki tüübikinnituse süsteemi ühtlustamiseks liidu tasandil või pikendada riiklike tüübikinnituste ülemineku perioodi.
- (22) Et võimaldada liikmesriikidel ja nende ametiasutustel ning ettevõtjatel valmistuda käesolevas määruses sisalduvate uute eeskirjade kohaldamiseks, tuleks määrata õigusakti jõustumisest hilisem kohaldamise alguskuupäev. Samuti on vaja ette näha ülemineku periood, mis võimaldaks tootjatel selle aja jooksul asuda täitma käesoleva määruse sätteid ja kasutama vaba liikumise eeliseid või asuda järgima asjakohaseid riiklike õigusakte tüübikinnituse kohta.
- (23) Kuna käesoleva määruse eesmärki, milleks on uute üldkasutatavatel teedel liiklevate liikurmasinade tüübikinnituse ühtlustatud tehnilised nõuded, haldusnõuded ja -menetlused ning selliste liikurmasinade turujärelevalve normid ja menetlused, ei suuda liikmesriigid üksi piisavalt saavutada ning selle ulatuse ja toime tõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus kaugemale, kui on vaja selle eesmärgi saavutamiseks,

³⁰ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

REGULEERIMISESE, KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimise

1. Käesolevas määruses sätestatakse üldkasutatavatel teedel liiklevate liikurmasinate ELi tüübikinnituse tehnilised nõuded, haldusnõuded ja -menetlused ning selliste liikurmasinate turule laskmine.
2. Käesolevas määruses sätestatakse ka liikurmasinate turujärelevalve eeskirjad ja menetlused.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse liikurmasinate suhtes, kui need on turule lastud ja ette nähtud liiklemiseks üldkasutataval teel koos juhiga või ilma.
2. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmiste toodete suhtes:
 - (a) liikurmasinad, mille valmistajakiirus on üle 40 km/h;
 - (b) liikurmasinad, millel on rohkem kui kolm istekohta, kaasa arvatud juhiiste;
 - (c) direktiivi 2006/42/EÜ artikli 2 punktis a määratletud masinad, mis on ette nähtud peamiselt ühe või mitme inimese või looma veoks või mis tahes kaupade veoks, välja arvatud tööks vajalikud seadmed või abiseadmed, tööst või vaheladustamisest tulenevad või selleks vajalikud materjalid ja ehitusplatsidel veetavad materjalid;
 - (d) määruse (EL) nr 167/2013, määruse (EL) nr 168/2013 või määruse (EL) 2018/858 kohaldamisalasse kuuluvad sõidukid, sealhulgas mootorsõidukid, traktorid, haagised, kahe- või kolmerattalised sõidukid, nelirattad ja vahetatavad haakeriistad;
 - (e) liikurmasinad, mis on turule lastud, registreeritud või kasutusele võetud enne [väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev: käesoleva määruse kohaldamise kuupäev];
 - (f) üldkasutatavatel teedel liiklevatele liikurmasinatele siseriiklike õigusaktide kohaselt antud üksiksõiduki tüübikinnitused ja nendele siseriiklikele õigusaktidele vastavatele liikurmasinatele antud üksiksõiduki tüübikinnitused;
 - (g) üldkasutatavatel teedel liiklemiseks ette nähtud liikurmasinatele, mis on toodetud väikeseeriatena, siseriiklike õigusaktide kohaselt antud tüübikinnitused ning kõnealustele siseriiklikele õigusaktidele vastavatele liikurmasinatele antud tüübikinnitused.

Väikeseeriana toodetud liikurmasinate puhul võib tootja valida, kas taotleda ELi tüübikinnitust või järgida esimese lõigu punktis g osutatud asjakohaseid siseriiklikke õigusakte.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „liikurmasin“ – direktiivi 2006/42/EÜ kohaldamisalasse kuuluv iseliikuv masin, mis on projekteeritud või valmistatud töö tegemiseks;
- (2) „üksiksõiduki tüübikinnitus“ – tüübikinnitusasutuse väljastatud kinnitus selle kohta, et konkreetne liikurmasin, mis on kas ainulaadne või mitte, vastab liikurmasinate individuaalse riikliku tüübikinnituse asjakohastele haldusnormidele ja tehnilistele nõuetele;
- (3) „väikeseeriana toodetud liikurmasin“ – riikliku tüübikinnitusega liikurmasin, mille turul kättesaadavaks tehtud, registreeritud või kasutusele võetud veeremiüksuste arv ei tohi aastas ja igas liikmesriigis ületada 50 ühikut tüübi kohta;
- (4) „süsteem“ – seadmete kogum, mis on ühendatud liikurmasinas ühe või mitme konkreetse ülesande täitmiseks ja mis peab vastama tehnilistele nõuetele;
- (5) „osa“ – seadis, mis on ette nähtud olema liikurmasina osa ja millele saab anda liikurmasinast sõltumatu tüübikinnituse;
- (6) „eraldi seadmestik“ – seadis, mis on ette nähtud olema liikurmasina osa ja millele saab anda eraldi tüübikinnituse;
- (7) „ELi tüübikinnitus“ – tüübikinnitusasutuse tõend selle kohta, et liikurmasina tüüp vastab käesoleva määruse asjakohastele sätetele;
- (8) „turujärelevalveasutus“ – liikmesriigi ametiasutus, mis vastutab liikmesriigi territooriumil turujärelevalve eest;
- (9) „tüübikinnitusasutus“ – liikmesriigi ametiasutus, millest liikmesriik on komisjonile teatanud ja mille pädevusse kuuluvad liikurmasinate tüübikinnitustunnistuste andmine ja vajaduse korral tühistamine või andmata jätmine, tegutsemine teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutuste kontaktpunktina, tehniliste teenistuste määramine ja tootja kohustuste täitmise tagamine seoses toodangu vastavusega;
- (10) „liikmesriigi ametiasutus“ – liikmesriigi tüübikinnitusasutus või mõni muu asutus, mis on kaasatud liikurmasinate turujärelevalve, piirikontrolli või registreerimise menetlustesse ning vastutab nende menetluste eest;
- (11) „tehniline teenistus“ – sõltumatu organisatsioon või asutus, mille tüübikinnitusasutus on määranud katseid tegevaks laboriks või toodangu vastavuse hindamise organiks, kes tegeleb alghindamisega ja teeb tüübikinnitusasutuse nimel muid katseid või kontrollimisi, kusjuures neid ülesandeid võib täita ka tüübikinnitusasutus ise;
- (12) „tootja“ — füüsiline või juriidiline isik, kes valmistab liikurmasina või laseb selle projekteerida või valmistada ja kes turustab liikurmasinat oma nime või kaubamärgi all;
- (13) „tootja esindaja turujärelevalveasutuse ees“ – liidus asuv füüsiline või juriidiline isik, kelle tootja on nõuetekohaselt nimetanud täitma artiklis 8 osutatud ülesandeid;

- (14) „importija“ – liidus asuv füüsiline või juriidiline isik, kes laseb turule kolmandas riigis toodetud liikurmasina;
- (15) „turustaja“ – edasimüüja või muu turustusahelas osalev füüsiline või juriidiline isik, välja arvatud tootja või importija, kes teeb liikurmasina turul kättesaadavaks;
- (16) „ettevõtja“ – tootja, tootja esindaja turujärelevalveasutuse ees, importija või turustaja;
- (17) „turule laskmine“ – liikurmasina liidu turul esimest korda kättesaadavaks tegemine;
- (18) „turul kättesaadavaks tegemine“ – liikurmasina tasu eest või tasuta tarnimine turule kaubandustegevuse käigus kas turustamiseks või kasutamiseks;
- (19) „kasutuselevõtt“ – liikurmasina esmakordne ettenähtud otstarbel kasutamine liidus;
- (20) „registreerimine“ – liikurmasinale alalise või ajutise riikliku kasutusloa, sealhulgas maanteeliikluse loa andmine, kaasa arvatud sõiduki identifitseerimine ja sellele seerianumbri ehk nn registreerimisnumbri andmine;
- (21) „ELi tüübikinnitustunnistus“ – tüübikinnitusasutuse väljastatud dokument, mis tõendab, et liikurmasina tüüp on saanud käesoleva määruse kohase tüübikinnituse;
- (22) „vastavustunnistus“ – tootja poolt käesoleva määruse kohaselt välja antud dokument, mis tõendab, et toodetud liikurmasin vastab tüübikinnituse saanud liikurmasina tüübile;
- (23) „liikurmasina tüüp“ – liikurmasina konkreetne kategooria või klass, sh selle masina variandid ja variantide versioonid, mis ei erine üksteisest vähemalt järgmistes olulistest aspektides:
- (a) kategooria või klass;
 - (b) tootja;
 - (c) tootja antud tüübitähis;
 - (d) olulised konstruktsiooni- ja tehnilised tunnused;
 - (e) täisraam/poolraam/liigendraam (ilmsed ja põhilised erinevused);
 - (f) telgede või rööpmete arv;
 - (g) mitmes komplekteerimisetapis valmistatud liikurmasinate puhul eelmise komplekteerimisetapi liikurmasina tootja ja tüüp;
- (24) „variant“ – sama tüüpi liikurmasinad, mis ei erine üksteisest vähemalt järgmistest omaduste poolest:
- (a) kere kontseptsioon või keretüüp;
 - (b) komplekteerimisetapp;
 - (c) mootor (sisepõlemis-/hübriid-/elektri-/hübriidelektri-);
 - (d) tööpõhimõte;
 - (e) silindrite arv ja paigutus;
 - (f) võimsuse erinevus ei ületa 30 % (suurim võimsus ei ületa vähimat võimsust üle 1,3 korra);
 - (g) silindrimahu erinevus ei ületa 20 % (suurim maht ei ületa vähimat mahtu üle 1,2 korra);

- (h) veotelgede arv, asukoht, ühendusviis;
 - (i) juhttelgede arv ja asukoht;
 - (j) lubatud täismass ei erine üle 10 %;
 - (k) jõuülekanne (tüüp);
 - (l) ümbermineku puhul kaitsev turvakabiin;
 - (m) pidurdatavate telgede arv;
- (25) „variandi versioon“ – sõidukid, mis koosnevad infopakettis loetletud komponentide kombinatsioonist;
- (26) „tehnilised nõuded“ – artiklis 15 loetletud tehnilised nõuded;
- (27) „infopakett“ – artikli 19 lõikes 4 osutatud infopakett;
- (28) „ELi tüübikinnituse omanik“ – füüsiline või juriidiline isik, kes on taotlenud ELi tüübikinnitust ja kellele on välja antud ELi tüübikinnitustunnistus;
- (29) „tõsist ohtu kujutav liikurmasin“ – liikurmasin, mis asjakohase riskihinnangu põhjal, kus on arvestatud ohu laadi ja selle esinemise tõenäosust, kujutab endast tõsist ohtu käesoleva määrusega hõlmatud aspektidest;
- (30) „tagasivõtmine“ – meede, mille eesmärk on võtta turult tagasi liikurmasin, mis on juba lõppkasutajale kättesaadavaks tehtud;
- (31) „kõrvaldamine“ – meede, mille eesmärk on takistada tarneahelas oleva liikurmasina turul kättesaadavaks tegemist;

II PEATÜKK

KOHUSTUSED

Artikkel 4

Liikmesriikide kohustused

1. Liikmesriigid asutavad või määravad käesoleva määruse kohaselt tüübikinnituse ja turujärelevalve küsimustes pädevad asutused. Liikmesriigid teatavad selliste asutuste asutamisest ja määramisest komisjonile.
2. Tüübikinnitusasutuse ja turujärelevalveasutuse asutamise või määramise teade peab sisaldama asutuse nime, aadressi, sealhulgas elektronposti aadressi, ning vastutusvaldkonda. Komisjon avaldab tüübikinnitusasutuste nimekirja ja üksikasjad oma veebisaidil.
3. Liikmesriigid lubavad üksnes selliste liikurmasinate turul kättesaadavaks tegemist, registreerimist, kasutuselevõtmist või üldkasutatavatel teedel liiklemist, mis vastavad käesolevale määrusele.
4. Liikmesriigid ei keela, piira ega takista käesoleva määrusega hõlmatud aspektides liikurmasinate turul kättesaadavaks tegemist, registreerimist, kasutuselevõtmist või üldkasutatavatel teedel liiklemist, kui need liikurmasinad vastavad käesolevale määrusele.

5. Erandina lõikest 4 võivad liikmesriigid piirata või keelata selliste liikurmasinate üldkasutatavatel teedel liiklemist, mis vastavad järgmistele kriteeriumidele:
 - (a) liiga suurte mõõtmete tõttu ei võimalda masin üldkasutatavatel teedel piisavat manööverdamisvõimet või
 - (b) liiga suure massi või koorma tõttu võib masin kahjustada üldkasutatavate teede või muu teetaristu pinda.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 47 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust ja kehtestada künnised, sealhulgas masina täismassile, mille ületamisel loetakse liikurmasina mõõtmed, mass ja koorem esimese lõigu punktide a ja b tähenduses liiga suureks. Nende delegeeritud õigusaktidega võidakse kehtestada asjaomaste liikurmasinate kategooriad või klassid.

6. Liikmesriigid korraldavad ja teostavad turul olevate liikurmasinate üle turujärelevalvet ja kontrollivad neid kooskõlas määruse (EÜ) nr 2019/1020 IV, V ja VII peatükiga.

Artikkel 5

Tüübikinnitusasutuste kohustused

1. Tüübikinnitusasutus tagab, et ELi tüübikinnitust taotlevad tootjad täidavad käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi.
2. Tüübikinnitusasutus annab tüübikinnituse vaid sellistele liikurmasinatele, mis vastavad käesoleva määruse nõuetele.
3. Tüübikinnitusasutused täidavad oma käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi sõltumatult ja erapooletult. Nad teevad tõhusat ja tulemuslikku koostööd ning jagavad oma rolli ja ülesannetega seotud asjakohast teavet.

Artikkel 6

Tootjate üldised kohustused

1. Tootjad tagavad, et nende poolt turule lastav liikurmasin on sellist tüüpi, millele on antud ELi tüübikinnitus, ning et see on projekteeritud ja toodetud vastavalt sellele tüübile.
2. Tootjad tagavad, et nende poolt turule lastav ELi tüübikinnitusega liikurmasin kannab käesoleva määrusega nõutavat andmesilti ja märgistust, masinaga on kaasas vastavustunnistus ning dokumendid, teave ja kasutusjuhend on koostatud vastavalt käesoleva määruse nõuetele.
3. Turujärelevalve eesmärgil nimetavad väljaspool liitu asuvad tootjad endale ühe liidus asuva esindaja, kelleks võib olla artiklis 17 osutatud esindaja või muu esindaja. Tootja esindaja turujärelevalveasutuse ees täidab ülesandeid artiklis 8 sätestatud volituse piires.
4. Tootja märgib oma nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi, postiaadressi ja meiliaadressi liikurmasinale, või kui see ei ole võimalik, liikurmasina pakendile või tootega kaasasolevasse dokumenti. Tootjaga ühenduse võtmiseks antakse ainult üks aadress. Kontaktandmed esitatakse lõppkasutajatele ja turujärelevalveasutustele kergesti arusaadavas keeles.

5. Tootja vastutab tüübikinnitusasutuse ees tüübikinnitusmenetluse kõigi aspektide ja toodangu vastavuse tagamise eest, olenemata sellest, kas tootja on otseselt kaasatud liikurmasina valmistamise kõigisse etappidesse või mitte.
6. Tootja tagab menetlused, millega säilitatakse seeriatoodangu vastavus tüübikinnituse saanud tüübile. Liikurmasina konstruktsiooni või omaduste muudatusi, samuti muudatusi nõuetes, millele liikurmasin vastavustunnistuse kohaselt vastab, võetakse arvesse V peatüki kohaselt.
7. Tootjad tagavad, et sel ajal, kui ELi tüübikinnituse saanud liikurmasin on nende vastutuse all ja see on kavas turul kättesaadavaks teha, ei ohusta liikurmasina ladustamise ega transpordi tingimused selle vastavust käesolevale määrusele.

Artikkel 7

Tootjate erikohustused

1. Tootjad, kellel on piisavalt alust uskuda, et liikurmasin, mille nad on turul kättesaadavaks teinud, ei vasta käesolevale määrusele, võtavad viivitamata vajalikud parandusmeetmed, et viia kõnealune liikurmasin nõuetega vastavusse, või kui see on asjakohane, kõrvaldada toode turult või võtta see tagasi.

Tootja teatab sellest viivitamata ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele, esitades andmed nõuetele mittevastavuse ja võetud meetmete kohta.

2. Tootjad, kellel on piisavalt alust uskuda, et liikurmasin, mille nad on turul kättesaadavaks teinud, kujutab endast tõsist ohtu, teatavad sellest viivitamata nende liikmesriikide tüübikinnitus- ja turujärelevalveasutustele, kus liikurmasin on turul kättesaadavaks tehtud, kirjeldades mittevastavuse üksikasju ja võimalikke parandusmeetmeid.
3. Tootjad säilitavad infopaketti ja vastavustunnistuse koopia tüübikinnitusasutustele esitamiseks kümne aasta vältel pärast liikurmasina turule laskmist.
4. Tootja esitab liikmesriigi ametiasutusele selle põhjendatud nõudmisel ja tüübikinnitusasutuse vahendusel ELi tüübikinnitustunnistuse koopia keeles, mis on kõnealusele asutusele kergesti arusaadav.

Tootja teeb kõnealuse liikmesriigi ametiasutusega koostööd mis tahes meetmete osas, mis võetakse vastavalt määruse (EL) nr 2019/1020 artiklile 19, et kõrvaldada oht, mida põhjustavad tema liikurmasinad, mis on turule lastud, registreeritud või kasutusele võetud.

5. Tootjad kontrollivad saadud kaebusi ohtude, võimalike vahejuhtumite ja nõuetele mittevastavuste kohta, mis on seotud nende poolt turule lastud liikurmasinaga.

Põhjendatud kaebuse korral teatavad tootjad sellest oma turustajatele ja importijatele.

Tootjad säilitavad esimeses lõigus osutatud kaebuste andmeid, sealhulgas iga kaebusega seonduva probleemi kirjeldust ja andmeid, mis on vajalikud asjaomase liikurmasina tüübi kindlakstegemiseks.

Artikkel 8

Tootja esindajate kohustused seoses turujärelevalvega

Tootja esindaja turujärelevalveasutuse ees täidab ülesandeid tootjalt saadud volituse piires. Volitus võimaldab esindajal teha järgmist:

- (a) omada juurdepääsu artiklis 18 nimetatud teatmikule ja vastavustunnistustele;
- (b) esitada tüübikinnitusasutusele selle põhjendatud nõudmisel täieliku teabe ja dokumentatsiooni, mis tõendab liikurmasina tootmise vastavust;
- (c) teha tüübikinnitus- või turujärelevalveasutuse taotlusel selle asutusega koostööd mis tahes meetmete osas, mis võetakse, et kõrvaldada tõsine oht, mida põhjustab tema volitusega hõlmatud liikurmasin.

Artikkel 9

Importijate üldised kohustused

1. Importijad tagavad, et nende poolt turule lastav liikurmasin kuulub tüüpi, millele on antud ELi tüübikinnitus, ja vastab sellele tüübile.
2. Importijad tagavad, et nende poolt turule lastav ELi tüübikinnitusega liikurmasin kannab käesoleva määrusega nõutavat andmesilti ja märgistust, masinaga on kaasas vastavustunnistus, masina dokumendid, teave ja kasutusjuhend on koostatud vastavalt käesoleva määruse nõuetele ning artikli 6 lõigetes 3 ja 4 sätestatud kohustused on vajaduse korral täidetud.
3. Importija märgib oma nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi, postiaadressi ja meiliaadressi liikurmasinale, või kui see ei ole võimalik, liikurmasina pakendile või tootega kaasasolevasse dokumenti. Tootjaga ühenduse võtmiseks antakse ainult üks aadress. Kontaktandmed esitatakse lõppkasutajatele ja turujärelevalveasutustele kergesti arusaadavas keeles.
4. Importijad tagavad, et sel ajal, kui ELi tüübikinnituse saanud liikurmasin on nende vastutuse all ja see on kavas turul kättesaadavaks teha, ei ohusta liikurmasina ladustamise ega transpordi tingimused selle vastavust käesoleva määruse asjakohastele sätetele.

Artikkel 10

Importijate erikohustused

1. Importijad ei tee käesolevale määrusele mittevastavaid liikurmasinaid turul kättesaadavaks enne, kui need on nõuetega vastavusse viidud.
2. Importijad, kellel on piisavalt alust uskuda, et liikurmasin, mille nad on turul kättesaadavaks teinud, ei vasta käesolevale määrusele, võtavad viivitamata vajalikud parandusmeetmed, et viia kõnealune liikurmasin nõuetega vastavusse, või kui see on asjakohane, kõrvaldada toode turult või võtta see tagasi.
3. Importijad, kellel on piisavalt alust uskuda, et liikurmasin, mille nad on turul kättesaadavaks teinud, kujutab endast tõsist ohtu, teatavad sellest viivitamata tootjale ning nende liikmesriikide tüübikinnitus- ja turujärelevalveasutustele, kus liikurmasin on turule lastud või kasutusele võetud.

Importija teatab neile ka igast võetud meetmest ja esitab üksikasjad tõsise ohu ja tootja võetud parandusmeetmete kohta.

4. Importijad säilitavad vastavustunnistuse koopiat tüübikinnitus- ja turujärelevalveasutustele esitamiseks kümne aasta vältel pärast liikurmasina turule laskmist ning tagavad, et infopakett on kõnealustele asutustele selle aja jooksul nõudmise korral kättesaadav.
5. Importija esitab liikmesriigi ametiasutusele selle põhjendatud nõudmisel täieliku teabe ja dokumentatsiooni, mis tõendab liikurmasina vastavust, keeles, mis on kõnealusele asutusele kergesti arusaadav. Importija teeb kõnealuse asutuse taotlusel temaga koostööd mis tahes meetmete osas, mis võetakse, et kõrvaldada oht, mida põhjustab tema poolt turule lastud liikurmasin.
6. Importija peab arvestust tema poolt turule lastud liikurmasinaid käsitlevate kaebuste ja tagasivõtmiste kohta ning teatab turustajatele sellistest kaebustest ja tagasivõtmistest.

Artikkel 11

Turustajate üldised kohustused

1. ELi tüübikinnitusega liikurmasinaid turul kättesaadavaks tehes järgivad turustajad hoolikalt käesoleva määruse asjakohaseid sätteid.
2. Enne ELi tüübikinnitusega liikurmasinate turul kättesaadavaks tegemist kontrollivad turustajad, kas järgmised tingimused on täidetud:
 - (a) liikurmasinal on käesoleva määrusega nõutav andmesilt ja märgistus;
 - (b) liikurmasinaga on kaasas vastavustunnistus;
 - (c) dokumendid, teave ja kasutusjuhend on koostatud vastavalt käesoleva määruse nõuetele;
 - (d) artikli 6 lõigetes 3 ja 4 ning artikli 9 lõikes 3 sätestatud nõuded on täidetud.
3. Turustajad tagavad, et sel ajal, kui ELi tüübikinnituse saanud liikurmasin on nende vastutuse all, ei ohusta liikurmasina ladustamise ega transpordi tingimused selle vastavust käesolevale määrusele.

Artikkel 12

Turustajate erikohustused

1. Kui turustajal on piisavalt alust uskuda, et liikurmasin ei vasta käesoleva määruse nõuetele, teatab ta sellest tootjale, importijale ja ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele ega tee liikurmasinat turul kättesaadavaks seni, kuni see on nõuetega vastavusse viidud.
2. Kui turustajal on piisavalt alust uskuda, et liikurmasin, mille ta on turul kättesaadavaks teinud, ei vasta käesoleva määruse nõuetele, teatab ta sellest tootjale, importijale ja ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele.
3. Turustajad, kellel on piisavalt alust uskuda, et liikurmasin, mille nad on turul kättesaadavaks teinud, kujutab endast tõsist ohtu, teatavad sellest viivitamata tootjale, importijale ning nende liikmesriikide tüübikinnitus- ja turujärelevalveasutustele, kus liikurmasin on turul kättesaadavaks tehtud.

Turustaja teatab neile ka igast võetud meetmest ning esitab eelkõige üksikasjad tõsise ohu ja tootja võetud parandusmeetmete kohta.

4. Turustaja tagab liikmesriigi ametiasutuse põhjendatud nõudmisel, et tootja esitab liikmesriigi ametiasutusele artikli 7 lõikes 4 sätestatud teabe või et importija esitab liikmesriigi ametiasutusele artikli 10 lõikes 4 sätestatud teabe. Turustaja teeb kõnealuse asutuse taotlusel temaga koostööd mis tahes meetmete osas, mis võetakse vastavalt määruse (EL) 2019/1020 artiklile 19, et kõrvaldada oht, mida põhjustab tema poolt turul kättesaadavaks tehtud liikurmasin.
5. Turustaja teatab asjaomasele tootjale viivitamata kõikidest saadud kaebustest ohtude, võimalike vahejuhtumite ja nõuetele mittevastavuste kohta, mis on seotud tema poolt turul kättesaadavaks tehtud liikurmasinatega.

Artikkel 13

Juhtumid, mil importijate ja turustajate suhtes kohaldatakse tootjate kohustusi

Käesoleva määruse kohaldamisel käsitatakse importijat või turustajat tootjana ning tema suhtes kohaldatakse tootja kohustusi järgmistel juhtudel:

- (a) kui importija või turustaja kasutab liikurmasina turul kättesaadavaks tegemise, registreerimise või kasutuselevõtu korral oma nime või kaubamärki;
- (b) kui importija või turustaja muudab liikurmasinat nii, et see võib mõjutada vastavust käesolevale määrusele.

Artikkel 14

Ettevõtjate identifitseerimine

Tüübikinnitusasutuse või turujärelevalveasutuse taotlusel annavad ettevõtjad 10 aasta vältel pärast liikurmasina turulelaskmist teavet alljärgneva kohta:

- (a) ettevõtja, kes on neile liikurmasina tarninud;
- (b) ettevõtja, kellele nad on liikurmasina tarninud.

Artikkel 15

Tehnilised nõuded liikurmasinale

1. Liikurmasinad projekteeritakse, ehitatakse ja monteeritakse nii, et kui liikurmasin liikleb üldkasutataval teel, oleks sõitjate ja teiste inimeste vigastuste ning masinat ümbritseva maanteetaristu kahjustamise oht minimaalne.
2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 47 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad lõikes 1 sätestatud nõudeid järgmiste elementide puhul:
 - (a) sõiduki struktuuri terviklikkus;
 - (b) maksimaalne valmistajakiirus, kiirusregulaator, kiiruspiirik ja kiirusmõõdik;
 - (c) piduriseadmed;
 - (d) roolisüsteem;
 - (e) vaateväli;

- (f) klaasipuhastid;
- (g) klaaspinnad ja nende paigaldus;
- (h) kaudse nähtavuse seadmed;
- (i) valgustus ja valgustusseadmed;
- (j) sõiduki välispind ja lisaseadmed sõiduasendis, kaasa arvatud töötavad seadmed ja liikuvad osad;
- (k) helisignaalseadmed ja nende paigaldus;
- (l) küttesüsteemid, jäite ja niiskuse eemaldamise süsteemid;
- (m) numbrimärkide kohad;
- (n) andmesilt ja märgistus;
- (o) mõõtmised;
- (p) massid, sh täismass;
- (q) kütusepaagid;
- (r) rehvid;
- (s) tagasikäik;
- (t) rööpmed;
- (u) mehaanilised haakeseadised;
- (v) juhi ja teiste sõitjate istekohad ja kinnitussüsteemid;
- (w) maanteel liiklemise juhend;
- (x) juhi juhtseadised maanteel kasutamiseks;
- (y) liiklusteave, hoiatused ja märgised.

Esimeses lõigus osutatud delegeeritud õigusaktides võib sätestada üksikasjalikud õigusnormid mis tahes muude elementide kohta, kui see on vajalik teaduse ja tehnika arengu tõttu ning lõike 1 järgimise tagamiseks.

Esimeses lõigus osutatud delegeeritud õigusaktid sisaldavad vajaduse korral üksikasjalikke õigusnorme ka järgmise kohta:

- (a) artikli 21 lõike 3 loetelust valitud katsemenetlused;
- (b) katsemeetodid;
- (c) esimeses lõigus loetletud elementidega seotud piirnormid või parameetrid;
- (d) liikurmasinale paigaldatavate seadmete või osade kirjeldus;
- (e) liikurmasinate eriomadused.

Esimeses lõigus osutatud delegeeritud õigusaktides määratakse kindlaks need klassid või kategooriad, mida üksikasjalikud õigusnormid käsitlevad, ning õigusaktidega võib liikurmasinate eri klassidele või kategooriatele ette näha erinevaid üksikasjalikke õigusnorme.

Artikkel 16

Liikurmasinate turul kättesaadavaks tegemine, registreerimine või kasutuselevõtt

1. Liikurmasinaid ei tehta turul kättesaadavaks, ei registreerita ega võeta kasutusele, kui nad ei ole vastavuses käesoleva määrusega.
2. Liikurmasinad vastavad käesolevale määrusele üksnes juhul, kui selles kõnealuste masinate kohta sätestatud kohustused on täidetud.

III PEATÜKK

ELi TÜÜBIKINNITUSMENETLUS

Artikkel 17

ELi tüübi kinnituse taotlemine

1. Füüsiline või juriidiline isik võib esitada ELi tüübi kinnituse taotluse mis tahes liikmesriigis.
ELi tüübi kinnituse taotlus esitatakse tüübi kinnitusasutusele.
Kui ELi tüübi kinnituse taotleja asub väljaspool liitu, määrab ta ühe liidus asuva esindaja, kes esindab teda tüübi kinnitusasutuse ees.
2. ELi tüübi kinnitus on menetlus, mille käigus antakse üheainsa toiminguga tüübi kinnitus liikurmasinale tervikuna.
3. Konkreetse liikurmasina tüübi kohta esitatakse ainult üks ELi tüübi kinnituse taotlus ainult ühes liikmesriigis ja ainult ühele tüübi kinnitusasutusele selles liikmesriigis.
4. Iga tüübi kinnituse saamiseks esitatud tüübi kohta esitatakse eraldi ELi tüübi kinnituse taotlus.

Artikkel 18

Teatmik

1. ELi tüübi kinnituse taotleja esitab artikli 17 lõike 1 kohase taotluse esitamisel tüübi kinnitusasutusele teatmiku.
2. Teatmik sisaldab järgmist:
 - (a) teabedokument;
 - (b) kõik andmed, joonised, fotod ja muu asjakohane teave;
 - (c) toodete turustamise tingimusi ühtlustavates liidu õigusaktides sätestatud ELi vastavusdeklaratsioon;
 - (d) mis tahes teave, mida tüübi kinnitusasutus taotlusmenetluse käigus nõuab.
3. Teatmik esitatakse paber kandjal või elektroonilisel kujul, kui tehniline teenistus ja tüübi kinnitusasutus seda aktsepteerivad.

4. Komisjon kehtestab rakendusaktidega teabedokumendi ja teatmiku näidised. Rakendusaktid võetakse vastu artikli 46 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

IV PEATÜKK

ELI TÜÜBIKINNITUSMENETLUSTE KÄIK

Artikkel 19

ELi tüübi kinnitusemenetluste üldsätted

1. Tüübi kinnituseasutused annavad igale liikurmasina tüübile ainult ühe ELi tüübi kinnituse.
2. Tüübi kinnituseasutused kontrollivad järgmist:
 - (a) artiklis 22 osutatud toodangu vastavuse kontrollimise kord ning
 - (b) liikurmasina tüübi vastavus kohaldatavatele tehnilistele nõuetele.

Kui tüübi kinnituseasutus leiab, et liikurmasina tüüp, mis vastab asjakohastele tehnilistele nõuetele, kujutab endast sellest hoolimata tõsist ohtu, võib see asutus ELi tüübi kinnituse andmisest keelduda. Sellisel juhul saadab ta viivitamata teiste liikmesriikide tüübi kinnituseasutustele ja komisjonile üksikasjaliku toimiku, milles põhjendab oma otsust ja esitab oma järeldusi kinnitavad tõendid.
3. Tüübi kinnituseasutus teatab ühise turvalise elektroonilise vahetussüsteemi kaudu viivitamata teiste liikmesriikide tüübi kinnituseasutustele igast ELi tüübi kinnituse andmata jätmisest või tühistamisest ning esitab sellise otsuse põhjendused.
4. Tüübi kinnituseasutus koostab infopaketi, mis koosneb alljärgnevast:
 - (a) teatmik koos katsearuannete ja kõigi muude dokumentidega, mille tehniline teenistus või tüübi kinnituseasutus on oma ülesannete täitmise käigus teatmikule lisanud;
 - (b) sisukord, milles on loetletud infopaketi sisu sobilikult nummerdatuna või muul viisil tähistatuna, et iga dokumendi kõik leheküljed ja vorm oleksid selgelt eristatavad, et kajastada ELi tüübi kinnitusemenetluse järjestikuseid etappe, eelkõige läbivaatamise ja ajakohastamise kuupäevi. Tüübi kinnituseasutus hoiab infopaketi sisalduva teabe kättesaadavana kümme aastat pärast asjaomase tüübi kinnituse kehtivuse lõppu.
5. Komisjonil võib olla juurdepääs ühisele turvalisele elektroonilisele vahetussüsteemile, millele on osutatud lõikes 3 ning artikli 20 lõikes 3, artikli 25 lõikes 3 ja artikli 26 lõikes 5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse süsteemi kaudu kättesaadavaks tehtavate elektrooniliste dokumentide vorming, teabevahetuse mehhanism, menetlused, mille kohaselt asutustele teatatakse ELi tüübi kinnituse andmisest, muutmisest, andmata jätmisest ja tühistamisest, ning asjaomased turvameetmed. Rakendusaktid võetakse vastu artikli 46 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

ELi tüübikinnitustunnistus

1. ELi tüübikinnituse andmisel väljastab tüübikinnitusasutus ELi tüübikinnituse taotlejale ELi tüübikinnitustunnistuse.
ELi tüübikinnitustunnistus kehtib sama kaua, kui ELi tüübikinnitus.
ELi tüübikinnituse muutmisel muudab tüübikinnitusasutus ELi tüübikinnitustunnistust.
2. ELi tüübikinnitustunnistus sisaldab järgmisi lisasid:
 - (a) infopakett;
 - (b) katsetulemuste leht;
 - (c) vastavustunnistusi allkirjastama volitatud isiku(te) nimi (nimed) ja allkirja(de) näidis(ed) ning avaldus tema (nende) ametikoha kohta organisatsioonis;
 - (d) täidetud vastavustunnistus.
3. ELi tüübikinnitustunnistused nummerdatakse ühtlustatud süsteemi järgi, mille kehtestab komisjon rakendusaktidega. Rakendusaktid võetakse vastu artikli 46 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt. Tüübikinnitusasutus saadab ühe kuu jooksul tüübikinnitustunnistuse väljastamisest teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustele ühise turvalise elektroonilise vahetussüsteemi kaudu koopia liikurmasina ELi tüübikinnitustunnistusest koos selle juurde kuuluvate lisadega.
4. ELi tüübikinnitustunnistus antakse välja komisjoni rakendusaktidega kehtestatud näidise alusel. Rakendusaktid võetakse vastu artikli 46 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt. Iga liikurmasina puhul teeb tüübikinnitusasutus järgmised toimingud:
 - (a) täidab kõik asjakohased ELi tüübikinnitustunnistuse osad, sealhulgas lisatud katsetulemuste lehe;
 - (b) koostab infopaketi sisukorra;
 - (c) väljastab viivitamata ELi tüübikinnituse taotlejale täidetud tunnistuse koos selle lisadega.
5. Komisjon kehtestab rakendusaktidega lõike 2 punktis b osutatud katsetulemuste lehe näidisevormi. Rakendusaktid võetakse vastu artikli 46 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.
6. Kui ELi tüübikinnitusele on artikli 29 kohaselt kehtestatud kehtivuspiirangud, esitatakse nimetatud piirangud ka ELi tüübikinnitustunnistuses.
7. Tüübikinnitusasutus määrab kindlaks kohaldatavate nõuete või õigusaktide loetelu ja lisab selle loetelu ELi tüübikinnitustunnistusele. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu sellise loetelu näidise. Rakendusaktid võetakse vastu artikli 46 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Vastavuse tõendamise ELi tüübikinnituse saamiseks

1. ELi tüübikinnituse saamiseks tuleb tõendada vastavust käesoleva määruse nõuetele, eelkõige kohaldatavatele tehnilistele nõuetele.
2. ELi tüübikinnituse taotleja tõendab vastavust kohaldatavatele tehnilistele nõuetele, koostades tehnilise dokumentatsiooni.
3. Kui käesoleva määruse alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidega on ette nähtud katsete tegemine, peab lõikes 2 osutatud tehniline dokumentatsioon sisaldama asjakohaseid katsearuandeid, mis on koostatud järgmiste katsemenetluste põhjal:
 - (a) tootja tehtud katsed;
 - (b) katsed, mille on teinud selleks määratud tehniline teenistus või artiklis 40 osutatud ettevõttesisene akrediteeritud tehniline teenistus;
 - (c) katsed, mida teeb tootja selleks määratud tehnilise teenistuse järelevalve all, välja arvatud artiklis 40 osutatud ettevõttesisene akrediteeritud tehniline teenistus.
4. ELi tüübikinnituse andmisel liikurmasinatele aktsepteeritakse osi või eraldi seadmestikke, millele on antud tüübikinnitus vastavalt määruses (EL) nr 167/2013 või määruses (EL) 2018/858 sätestatud menetlustele ja nõuetele, kui need osad või seadmestikud on liikurmasinasse nõuetekohaselt paigaldatud ja integreeritud ega mõjuta masina vastavust kohaldatavatele tehnilistele nõuetele.
5. Lõikes 3 osutatud katsearuande vorm peab vastama üldnõuetele, mille kehtestab komisjon rakendusaktidega. Rakendusaktid võetakse vastu artikli 46 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.
6. ELi tüübikinnituse taotleja teeb tüübikinnitusasutusele kättesaadavaks nii palju liikurmasinaid, kui on nõutud käesoleva määruse alusel vastu võetud asjakohastes delegeeritud õigusaktides, et teha nendes delegeeritud õigusaktides nõutud katsed.

Nõutud katsete tegemiseks kasutatakse liikurmasinaid, mis vastavad tüübikinnituse saamiseks esitatud tüübile.

Kokkuleppel tüübikinnitusasutusega võib ELi tüübikinnituse taotleja siiski valida liikurmasina, mis küll ei vasta kõnealusele tüübile, kuid milles on ühendatud mitmed nõutava toimivustaseme seisukohast kõige ebasoodsamad näitajad. Valiku tegemisel võib otsustamise hõlbustamiseks kasutada virtuaalseid katsemeetodeid.
7. Kui taotleja seda taotleb, võib lõike 9 alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidega kehtestatud nõuete puhul tüübikinnitusasutuse nõusolekul alternatiivina lõikes 3 osutatud katsemeetoditele kasutada virtuaalseid katsemeetodeid.
8. Virtuaalsed katsemeetodid peavad vastama lõike 9 alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides sätestatud tingimustele.
9. Selleks et virtuaalsel katsetamisel saadud tulemused oleksid sama usaldusväärsed kui füüsilisel katsetamisel saadud tulemused, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 47 vastu delegeeritud õigusakte nõuetega, millele vastavust tohib virtuaalsete katsemeetoditega katsetada, ning tingimused, mille kohaselt tuleb virtuaalseid katseid teha.

Toodangu vastavuse kontrollimise kord

1. ELi tüübikinnitust andev tüübikinnitusasutus võtab tarvitusele vajalikud abinõud kontrollimaks, vajaduse korral koostöös teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustega, et on võetud piisavaid meetmeid, et tagada tootmises olevate liikurmasinate vastavus kinnitatud tüübile ja dokumenteeritud kontrollikavadele, mis kooskõlastatakse iga tüübikinnituse puhul ELi tüübikinnituse omanikuga.
2. Selleks kontrollib tüübikinnitusasutus, kas ELi tüübikinnituse omanik on välja andnud piisaval hulgal artikli 27 kohaseid vastavustunnistuste näidiseid ning kas ELi tüübikinnituse omanik on teinud kõik vajaliku tagamaks, et vastavustunnistuste andmed on õiged.
3. ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus võtab seoses kõnealuse tüübikinnitusega tarvitusele vajalikud abinõud kontrollimaks, vajaduse korral koostöös teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustega, et lõigetes 1 ja 2 osutatud meetmed on jätkuvalt piisavad, nii et tootmises olevad liikurmasinad vastavad jätkuvalt kinnitatud tüübile ning vastavustunnistused on jätkuvalt kooskõlas artikliga 27.
4. ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus võib teha proovidega, mis on võetud ELi tüübikinnituse omaniku ettevõttes, sealhulgas tootmisrajatistes, kõiki kontrolle või katseid, mis on nõutavad ELi tüübikinnituse jaoks.
5. Kui ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus leiab, et lõigetes 1 ja 2 osutatud meetmeid ei rakendata, et need erinevad oluliselt kokkulepitud meetmetest ja kontrollikavadest või et neid ei peeta enam piisavaks, ehkki tootmine jätkub, võtab kõnealune tüübikinnitusasutus kasutusele vajalikud abinõud, et tagada toodangu vastavuse menetluse nõuetekohane järgimine, või tühistab tüübikinnituse.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 47 vastu delegeeritud õigusakte toodangu vastavuse tagamise üksikasjalike eeskirjade kohta.

V PEATÜKK

ELI TÜÜBIKINNITUSE MUUTMINE

Üldsätted

1. ELi tüübikinnituse omanik teatab ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele viivitamata igast muudatusest infopaketi andmetes.
2. Tüübikinnitusasutus otsustab, millist artiklis 24 osutatud menetlust kohaldatakse.
3. Vajaduse korral ja pärast konsulteerimist ELi tüübikinnituse omanikuga võib tüübikinnitusasutus otsustada muuta ELi tüübikinnitust.
4. Muudetava ELi tüübikinnituse omanik esitab ELi tüübikinnituse muutmise taotluse tüübikinnitusasutusele, kes andis muudetava ELi tüübikinnituse.

5. Kui tüübikinnitusasutus leiab, et ELi tüübikinnituse muutmiseks on vaja kontrollimisi või katseid korrata, teatab ta sellest muudetava ELi tüübikinnituse omanikule.

Artiklis 24 osutatud menetlusi kohaldatakse üksnes siis, kui tüübikinnitusasutus järeldab nende kontrollimiste või katsete põhjal, et ELi tüübikinnituse nõuded on jätkuvalt täidetud.

Artikkel 24

ELi tüübikinnituse muudatused

1. Kui tüübikinnitusasutus teeb kindlaks, et infopaketi esitatud andmed on muutunud, kinnitab tüübikinnitusasutus ELi tüübikinnituse muudatuse, mida artikli 23 kohaselt taotleti.
2. Tüübikinnitusasutus nimetab muudatuse läbivaatuseks, kui kontrollimiste või katsete kordamine ei ole nõutav.

Sel juhul väljastab tüübikinnitusasutus vajaduse korral infopaketi parandatud leheküljed, märkides igale parandatud leheküljele selgelt muudatuse laadi ja uuesti väljastamise kuupäeva. Infopaketi ajakohastatud tervikversioon koos muudatuste üksikasjaliku kirjeldusega loetakse kõnealusele nõudele vastavaks.
3. Tüübikinnitusasutus nimetab muudatuse laienduseks, kui esineb mõni järgmistest juhtudest:
 - (a) vaja on täiendavaid kontrolle või katseid;
 - (b) ELi tüübikinnitustunnistusel (välja arvatud lisades) esitatud andmed on muutunud;
 - (c) tüübikinnituse saanud liikurmasinate suhtes hakatakse käesoleva määruse alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide alusel kohaldama uusi nõudeid.
4. Alati, kui väljastatakse infopaketi muudetud leheküljed või selle ajakohastatud tervikversioon, tehakse vastavad muudatused tüübikinnitustunnistusele lisatud infopaketi sisukorras, et näidata viimati lisatud laienduse või paranduse kuupäev või tervikteksti uusima ajakohastatud versiooni kuupäev.
5. Liikurmasina ELi tüübikinnituse muutmist ei nõuta, kui lõike 3 punktis c osutatud uued nõuded ei ole seda tüüpi liikurmasina puhul tehnilisest seisukohast asjakohased.

Artikkel 25

Muudatuste väljastamine ja nendest teatamine

1. Läbivaatuse puhul väljastab tüübikinnitusasutus ELi tüübikinnituse omanikule parandatud dokumendid või vajaduse korral ajakohastatud tervikversiooni, sealhulgas infopaketi parandatud sisukorra.
2. Laienduse puhul väljastab tüübikinnitusasutus ajakohastatud ELi tüübikinnitustunnistuse, mida tähistatakse laienduse numbriga, mida suurendatakse vastavalt juba varem antud laienduste arvule. Tunnistuselt peab selgelt nähtuma laiendamise põhjus ja ajakohastatud ELi tüübikinnitustunnistuse uuesti väljastamise

kuupäev. Ajakohastatakse kõik ajakohased tüübikinnitustunnistuse osad, selle lisad ja infopaketi sisukord.

Tüübikinnitusasutus väljastab ELi tüübikinnituse omanikule ajakohastatud tunnistuse ja selle lisad.

3. Tüübikinnitusasutus teatab igast ELi tüübikinnituse muudatusest teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustele ühise turvalise elektroonilise vahetussüsteemi kaudu.

VI PEATÜKK

ELI TÜÜBIKINNITUSE KEHTIVUS

Artikkel 26

Kehtivuse lõppemine

1. ELi tüübikinnitus antakse määramata ajaks.
2. ELi tüübikinnitus kaotab kehtivuse järgmistel juhtudel:
 - (a) ELi tüübikinnituse saanud liikurmasina tootmine lõpetatakse vabatahtlikult;
 - (b) liikurmasina turul kättesaadavaks tegemisel, registreerimisel või kasutuselevõtul muutuvad ELi tüübikinnituse saanud liikurmasina suhtes kohustuslikuks uued nõuded ning tüübikinnitust ei ole võimalik V peatüki kohaselt ajakohastada;
 - (c) ELi tüübikinnitus kaotab kehtivuse artikli 29 lõike 3 kohase piirangu tõttu;
 - (d) ELi tüübikinnitus tühistatakse vastavalt artikli 22 lõikele 5.

Esimese lõigu punkti b puhul muutuvad ELi tüübikinnitus ja asjaomane ELi tüübikinnitustunnistus siiski kehtetuks 18 kuud pärast esimese lõigu punktis b osutatud uute nõuete kohaldamise alguskuupäeva.

3. Kui kehtetuks muutub ainult tüüpi üks variant või variandi üks versioon, kaotab kõnealuse liikurmasina ELi tüübikinnitus kehtivuse vaid selle konkreetse variandi või versiooni suhtes.
4. Kui teatavat tüüpi liikurmasina tootmine lõpetatakse, teatab ELi tüübikinnituse omanik sellest liikurmasina ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele.
5. Ühe kuu jooksul lõikes 4 osutatud teate saamisest arvates teatab liikurmasina ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus sellest teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustele.
6. Ilma et see piiraks lõigete 4 ja 5 kohaldamist, teatab ELi tüübikinnituse omanik juhul, kui liikurmasina ELi tüübikinnituse kehtivus hakkab lõppema, sellest ühise turvalise elektroonilise vahetussüsteemi kaudu ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele.

ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus edastab kogu ajakohase teabe ühise turvalise elektroonilise vahetussüsteemi kaudu viivitamata teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustele.

7. Lõikes 6 osutatud teave sisaldab eelkõige viimase toodetud liikurmasina tootmiskuupäeva ja valmistajatehase tähist.

VII PEATÜKK

VASTAVUSTUNNISTUS JA MÄRGISTUSEGA ANDMESILT

Artikkel 27

Vastavustunnistus

1. Tootja väljastab vastavustunnistuse igale liikurmasinale, mis on toodetud kooskõlas ELi tüübikinnitusega liikurmasina tüübi kohaselt.
2. Vastavustunnistus antakse lõppkasutajale tasuta koos liikurmasinaga. Selle väljastamise eeltingimuseks ei tohi olla see, et ELi tüübikinnituse omanik peab sõnaselgelt paluma seda teha või et ta peab esitama lisateavet.
3. Vastavustunnistuse võib esitada kas paber kandjal või elektrooniliselt.
Kui aga ostja taotleb liikurmasina ostmisel tunnistust paber kandjal, esitatakse see paber kandjal ja tasuta.
4. Sõiduki omaniku nõudmisel väljastab liikurmasina tootja talle kümne aasta jooksul pärast liikurmasina tootmise kuupäeva vastavustunnistuse duplikaadi tasu eest, mis ei ületa selle väljastamise kulu. Iga vastavustunnistuse duplikaadi esiküljel peab olema selgelt ja vastavustunnistuse koostamise keeles nähtav sõna „duplikaat“.
5. Tootja kasutab vastavustunnistuse näidist, mille komisjon on rakendusaktidega vastu võtnud. Rakendusaktid võetakse vastu artikli 46 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt. Vastavustunnistus on kujundatud selliselt, et oleks välistatud selle võltsimine. Seetõttu sätestatakse rakendusaktides, et tunnistuse vorming peab olema kaitstud mitme turvaelemendiga. Vastavustunnistus koostatakse liikmesriigi ametlikus keeles. Iga tüübikinnitusasutus võib tootjalt taotleda vastavustunnistuse tõlkimist liikmesriigi ametlikku keelde või ametlikesse keeltesse.
6. Isik, kes on volitatud vastavustunnistusi allkirjastama, kuulub tootja organisatsiooni ning on juhatuse poolt nõuetekohaselt volitatud, et tagada tootja täielik juriidiline vastutus liikurmasina projekteerimise ja valmistamisega seotud aspektide või toodangu vastavuse eest.
7. Vastavustunnistus täidetakse tervikuna ja see ei sisalda liikurmasina kasutusele muid piiranguid kui need, mis on käesolevas määruses sätestatud.
8. Vastavustunnistus liikurmasinatele, millele on antud tüübikinnitus vastavalt artikli 29 lõikele 2, sisaldab pealkirjas fraasi „Liikurmasinate jaoks, millele on antud tüübikinnitus [väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse täielik pealkiri ja kuupäev – vastuvõetud õigusakt] artikli 29 lõike 2 kohaselt (ajutine tüübikinnitus)“.
9. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, võib tootja edastada vastavustunnistuse liikmesriigi sõidukiregistriasutusele elektrooniliselt.

Liikurmasina märgistusega andmesilt

1. Liikurmasina tootja kinnitab igale tüübikinnituse saanud tüübi kohaselt toodetud liikurmasinale märgistusega andmesildi.
2. Andmesilt ja märgistus peavad vastama komisjoni poolt rakendusaktidega kehtestatud näidisele. Rakendusaktid võetakse vastu artikli 46 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt. Esimesed sellised rakendusaktid võetakse vastu hiljemalt [*väljaannete talitus: palun märkida kuupäev: 30 kuud alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast*].

VIII PEATÜKK

UUS TEHNOLOOGIA VÕI UUED PÕHIMÕTTED

Uue tehnoloogia või uute põhimõtete suhtes tehtavad erandid

1. Artiklis 17 osutatud taotluse võib esitada liikurmasina tüübi kohta, mis sisaldab uut tehnoloogiat või uusi põhimõtteid, mis ei ole kohaldatavate tehniliste nõuetega ühildatavad.
2. Tüübikinnitusasutus annab liikurmasinale lõikes 1 osutatud ELi tüübikinnituse, kui ta on kontrollinud, kas kõik järgmised tingimused on täidetud:
 - (a) taotluses on esitatud põhjused, miks kõnealune tehnoloogia või põhimõtted ei ole kohaldatavate tehniliste nõuetega ühildatavad;
 - (b) taotluses on kirjeldatud uue tehnoloogia mõju hõlmatud valdkondades ning meetmeid, mis on võetud selleks, et võrreldes nõuetega, mille suhtes erandit taotletakse, oleks hõlmatud valdkondades tagatud vähemalt samaväärne kaitsetase;
 - (c) nende katsete kirjeldused ja tulemused, mille on teinud selleks määratud tehniline teenistus või artiklis 38 osutatud ettevõttesisene akrediteeritud tehniline teenistus, näitavad, et punktis b sätestatud tingimus on täidetud.
3. Uuele tehnoloogiale või põhimõtetele erandkorras ELi tüübikinnituse andmiseks on vaja komisjoni luba. Kõnealuse loa andmiseks või andmata jätmiseks koostatakse rakendusakt. Rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 46 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Kui see on asjakohane, täpsustatakse rakendusaktis, kas antud loa suhtes kohaldatakse piiranguid, sealhulgas kehtivusaega.

ELi tüübikinnitus kehtib igal juhul vähemalt 36 kuud.
4. Enne seda, kui komisjon teeb otsuse loa andmise kohta, võib tüübikinnitusasutus anda ajutise ELi tüübikinnituse.

Selline ELi tüübikinnitus kehtib siiski ainult asjaomase liikmesriigi territooriumil ja taotletava erandiga hõlmatud liikurmasina tüübi suhtes ning nende liikmesriikide

territooriumil, mille tüübikinnitusasutus on nimetatud tüübikinnituse lõike 5 kohaselt heaks kiitnud.

Ajutise ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus teatab komisjonile ja teistele tüübikinnitusasutustele viivitamata lõikes 2 osutatud teavet sisaldava toimiku abil, et kõik kõnealuses lõikes osutatud tingimused on täidetud.

Tüübikinnituse ajutisus ja piiratud territoriaalne kehtivus peavad nähtuma tüübikinnitustunnistuse ja vastavustunnistuse pealkirjas. Komisjonil on õigus võtta vastu rakendusakte, et kehtestada tüübikinnitustunnistuse ja vastavustunnistuse näidised käesoleva lõike rakendamiseks. Rakendusaktid võetakse vastu artikli 46 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

5. Tüübikinnitusasutus, v.a lõikes 4 osutatud asutus, võib kirjalikult aktsepteerida lõikes 4 osutatud ajutist ELi tüübikinnitust, nii et kõnealuse ajutise tüübikinnituse kehtivus laieneb ka kõnealuse liikmesriigi territooriumile.
6. Kui komisjon keeldub luba andmast, teatab tüübikinnitusasutus viivitamata käesoleva artikli lõikes 3 osutatud ajutise tüübikinnituse omanikule, et ajutine tüübikinnitus kaotab kehtivuse kuus kuud pärast lõikes 3 osutatud rakendusakti kohaldamise alguskuupäeva.

Liikurmasinaid võib siiski turule lasta, registreerida või kasutusele võtta liikmesriigis, mille tüübikinnitusasutus tüübikinnituse andis, ja liikmesriigis, mille tüübikinnitusasutus on tüübikinnituse heaks kiitnud, kui:

- (a) liikurmasin on toodetud ajutise ELi tüübikinnituse kohaselt enne selle kehtivuse lõppu;
- (b) masinal on käesoleva määrusega nõutud andmesilt ja märgistus;
- (c) liikurmasinaga on kaasas ajutine vastavustunnistus ning
- (d) dokumendid, teave ja kasutusjuhend on koostatud vastavalt käesoleva määruse nõuetele.

Artikkel 30

Delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide hilisem muutmine

7. Kui komisjon lubab teha erandi vastavalt artiklile 29, võtab ta viivitamata vajalikud meetmed asjakohaste delegeeritud õigusaktide või rakendusaktide muutmiseks vastavalt tehnika arengule.
8. Niipea kui asjaomaseid õigusakte on muudetud, kaotatakse kõik komisjoni otsuses lubatud erandi suhtes kehtinud piirangud.
9. Kui delegeeritud õigusakti või rakendusakti muutmiseks vajalikke samme ei ole astunud, võib komisjon tüübikinnituse andnud liikmesriigi taotlusel rakendusotsusega, mis võetakse vastu artikli 46 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt, lubada liikmesriigil ELi tüübikinnituse kehtivusaega pikendada.

IX PEATÜKK

KAITSEKLAUSLID

Artikkel 31

Selliste liikurmasinate riiklik hindamine, mis kahtluste kohaselt kujutavad endast tõsist ohtu või ei vasta nõuetele

1. Kui liikmesriigi turujärelevalveasutusel on oma turujärelevalvetoimingute või tüübikinnitusasutuse või tootja esitatud andmete või saadud kaebuste põhjal piisavalt alust arvata, et liikurmasin kujutab endast tõsist ohtu või ei vasta käesoleva määruse nõuetele, siis hindab ta asjaomase liikurmasina vastavust käesoleva määruse asjaomastele sätetele.
2. Asjaomased ettevõtjad ja asjaomased tüübikinnitusasutused teevad turujärelevalveasutustega igakülgset koostööd.

Artikkel 32

Riiklik kord, mida kohaldatakse liikurmasinate suhtes, mis kujutavad endast tõsist ohtu või ei vasta nõuetele

1. Kui turujärelevalveasutus leiab pärast artikli 31 kohast hindamist, et liikurmasin kujutab endast tõsist ohtu, nõuab ta viivitamata, et asjaomane ettevõtja võtaks kohe kõik asjakohased parandusmeetmed selleks, et asjaomane liikurmasin ei kujutaks endast enam sellist ohtu.
2. Kui turujärelevalveasutus leiab artikli 31 kohase hindamise järel, et liikurmasin ei vasta käesoleva määruse nõuetele, kuid ei kujuta lõikes 1 osutatud tõsist ohtu, nõuab ta viivitamata, et asjaomane ettevõtja võtaks kõik asjakohased parandusmeetmed, et viia liikurmasin mõistliku aja jooksul nõuetega vastavusse. See ajavahemik peab vastama rikkumise raskusele.
3. Ettevõtja tagab kooskõlas artiklites 6–13 sätestatud kohustustega, et kõikide asjaomaste liikurmasinate suhtes, mis ta on turule lasknud, registreerinud või kasutusele võtnud, võetakse kõik asjakohased parandusmeetmed.
4. Kui ettevõtja ei võta lõikes 1 või 2 osutatud aja jooksul asjakohaseid parandusmeetmeid või kui ohu tõttu tuleb kiiresti tegutseda, võtavad liikmesriigi ametiasutused kõik asjakohased ajutised piiravad meetmed, et keelata või piirata asjaomaste liikurmasinate turul kättesaadavaks tegemist, registreerimist ja üldkasutatavatel teedel liikumist või kasutuselevõttu liikmesriigi turul või liikurmasinad turult kõrvaldada või tagasi võtta.
5. Lõikes 4 osutatud piiravate meetmete suhtes kohaldatakse määruse (EL) 2019/1020 artiklit 18.

Liidu tasandil võetavad parandusmeetmed ja piiravad meetmed

1. Turujärelevalveasutus, kes võtab artikli 32 kohaselt kas parandusmeetme või piirava meetme, teatab sellest viivitamata komisjonile ja teiste liikmesriikide ametiasutustele määruse (EL) 2019/1020 artikli 34 lõikes 1 osutatud info- ja teavitussüsteemi kaudu.
Samuti teatab liikmesriik viivitamata oma järeldustest tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele. Kui liikurmasin kujutab endast tõsist ohtu, teatatakse parandusmeetmetest või piiravatest meetmetest ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ³¹ artiklis 12 osutatud kiire teabevahetuse süsteemi (RAPEX) kaudu.
Esimese ja teise lõigu kohaselt esitatud teave sisaldab kõiki kättesaadavaid andmeid, sh asjaomaste liikurmasinate identifitseerimiseks vajalikke andmeid, liikurmasinate päritolu, nõuetele mittevastavuse või ohu olemust, võetud riiklike parandusmeetmete ja piiravate meetmete olemust ja kestust ning asjaomase ettevõtja esitatud seisukohti, kui ta on neid esitanud.
2. Parandusmeetmeid ja piiravaid meetmeid võtavad liikmesriigid märgivad, kas oht või mittevastavus nõuetele on tingitud kummastki alljärgnevast tegurist:
 - (a) liikurmasin ei vasta käesoleva määruse nõuetele või
 - (b) käesoleva määruse alusel vastu võetud asjakohastes õigusaktides esineb puudusi.
3. Kõik liikmesriigid peale parandusmeetmeid või piiravaid meetmeid võtva liikmesriigi teatavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele ühe kuu jooksul pärast lõikes 1 osutatud teatamist kõikidest võetud parandusmeetmetest ja piiravatest meetmetest ja esitavad kogu nende käsutuses oleva teabe, mis on seotud asjaomaste liikurmasinate nõuetele mittevastavuse ja ohuga, ning oma vastuväited, kui nad ei ole teatatud riikliku meetmega nõus.
4. Kui kolme kuu jooksul pärast lõikes 1 osutatud teatamist ei ole teised liikmesriigid ega komisjon esitanud teatatud riikliku meetme kohta vastuväiteid, tagavad teised liikmesriigid, et nende territooriumil võetakse asjaomase liikurmasina suhtes viivitamata samalaadsed parandusmeetmed või piiravad meetmed.
5. Kui kolme kuu jooksul pärast käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teatamist on teine liikmesriik või komisjon esitanud teatatud riikliku meetme kohta vastuväite või kui komisjon on leidnud, et teatatud riiklik meede on liidu õigusega vastuolus, siis konsulteerib komisjon viivitamata asjaomaste liikmesriikidega ja asjaomaste ettevõtjatega.
6. Lõikes 5 osutatud konsultatsiooni alusel võtab komisjon vastu rakendusaktid, et otsustada liidu tasandil ühtlustatud parandusmeetmete või piiravate meetmete võtmine. Rakendusaktid võetakse vastu artikli 46 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. detsembri 2001. aasta direktiiv 2001/95/EÜ üldise tooteohutuse kohta (EÜT L 11, 15.1.2002, lk 4).

7. Komisjon teatab lõikes 6 osutatud otsusest viivitamata asjaomastele ettevõtjatele. Liikmesriigid tagavad viivitamata lõikes 6 osutatud õigusaktides sisalduvate meetmete täitmise ja teatavad sellest komisjonile.
8. Kui komisjon leiab, et teatatud riiklik meede ei ole põhjendatud või on vastuolus liidu õigusega, tühistab asjaomane liikmesriik selle või kohandab seda vastavalt lõikes 6 osutatud komisjoni otsusele.
9. Kui risk või mittevastavus tuleneb puudustest käesoleva määruse alusel vastu võetud õigusaktides, teeb komisjon ettepaneku asjaomaste õigusaktide vajaliku muutmise kohta.
10. Kui parandusmeede loetakse käesoleva artikli kohaselt põhjendatuks või kui selle kohta võetakse vastu lõikes 6 osutatud rakendusaktid, siis tehakse kõnealune meede asjaomaste liikurmasinate registrijärgsetele omanikele tasuta kättesaadavaks. Kui sõiduki registrijärgne omanik on enne parandusmeetme vastuvõtmist teinud remonditöid omal kulul, siis kompenseerib tootja talle selliste remonditööde kulu parandusmeetmega nõutud remonditööde ulatuses.

X PEATÜKK

TEHNILISE TEABE ESITAMINE

Artikkel 34

Kasutajatele ettenähtud teave

1. Tootja ei tohi esitada käesolevas määruses ettenähtud üksikasjade kohta tehnilist teavet, mis erineb tüübikinnitusasutuse heakskiidetud üksikasjadest.
2. Tootja teeb kasutajatele kättesaadavaks kogu vajaliku teabe ja juhised, milles on kirjeldatud liikurmasina kasutustingimusi või -piiranguid.
3. Lõikes 2 osutatud teave esitatakse maanteel liiklemise juhendis.
4. Maanteel liiklemise juhend lõikes 2 osutatud teabega tehakse kättesaadavaks koos liikurmasinaga ja antakse välja:
 - (a) selle liikmesriigi ametlikus keeles, kus liikurmasin turule lastakse, registreeritakse või kasutusele võetakse; ning
 - (b) paber kandjal või elektrooniliselt.

Kui kasutusjuhend antakse välja elektroonilisel kujul, esitab tootja trükitud või paber kandjal teabe selle kohta, kuidas juhendile juurde pääseda või seda leida, selle liikmesriigi ametlikes keeltes, kus liikurmasin turule lastakse, registreeritakse või kasutusele võetakse.

XI PEATÜKK

TEHNILISTE TEENISTUSTE MÄÄRAMINE JA NENDEST TEATAMINE

Artikkel 35

Nõuded tehnilistele teenistustele

1. Määravad tüübikinnitusasutused tagavad, et enne, kui nad artikli 37 kohaselt tehnilise teenistuse määravad, vastab see teenistus käesoleva artikli lõigetes 2–10 esitatud nõuetele.
2. Tehniline teenistus peab olema asutatud liikmesriigi õiguse alusel ning ta peab olema juriidiline isik, välja arvatud tüübikinnitusasutuse juurde kuuluv tehniline teenistus ja tootja ettevõttesisene akrediteeritud tehniline teenistus, nagu on osutatud artiklis 38.
3. Tehniline teenistus on kolmandast isikust asutus, kes ei sõltu oma hinnatavate liikurmasinate projekteerimise, tootmise, tarnimise või hooldamise protsessist.
Asutust, mis kuulub ettevõtjate ühendusse või kutseliitu, mis esindab ettevõtjaid, kes on seotud tema poolt hinnatavate, katsetatavate või kontrollitavate liikurmasinate projekteerimise, tootmise, tarnimise, komplekteerimise, kasutamise või hooldamisega, võib pidada esimese lõigu nõuetele vastavaks tingimusel, et tõendatud on tema sõltumatus ning huvide konflikti puudumine.
4. Tehniline teenistus, selle juhtkond ja töötajad, kes vastutavad selliste tegevuskategooriate teostamise eest, mis neile on määratud kooskõlas artikli 37 lõikega 1, ei tohi olla nende poolt hinnatavate liikurmasinate projekteerijad, tootjad, tarnijad ega esindada nimetatud tegevustega tegelevaid pooli. See ei välista käesoleva artikli lõikes 3 osutatud hinnatud liikurmasinate kasutamist tehnilise teenistuse tegevuseks ega nende kasutamist isiklikuks otstarbeks.
5. Tehniline teenistus tagab, et tema tüarettevõtjate või alltöövõtjate tegevus ei mõjuta talle määratud tegevuskategooriate konfidentsiaalsust, objektiivsust ega erapooletust.
6. Tehniline teenistus ja selle töötajad teostavad neile määratud tegevuskategooriaid võimalikult suure erialase kohusetunde ja konkreetse valdkonnas nõutava tehnilise pädevusega ega lase mitte mingisugustel surveavaldustel või ahvatlustel (eelkõige rahalistel) oma otsuseid või vastavushindamise tulemusi mõjutada, eriti kui need surveavaldused või ahvatlused tulevad isikutelt või isikute rühmadelt, kes on huvitatud nimetatud toimingute tulemustest.
7. Tehniline teenistus peab olema võimeline teostama kõiki tegevuskategooriaid, mis talle on artikli 37 lõike 1 kohaselt määratud, ja tõendama määravale tüübikinnitusasutusele rahuldaval viisil, et tal on olemas
 - (a) asjakohaste oskuste, tehniliste eriteadmiste ja kutsealase ettevalmistusega töötajad, kellel on piisav ja asjakohane kogemus ülesannete täitmiseks;
 - (b) nende tegevuskategooriate suhtes asjakohaste menetluste kirjeldused, mille jaoks teenistus enda määramist taotleb, et tagada nende menetluste läbipaistvus ja korratavus;

- (c) menetlused nende tegevuskatgoriate teostamiseks, mille jaoks teenistus enda määramist taotleb, ning et need menetlused võtavad nõuetekohaselt arvesse asjaomase liikurmasina tehnoloogia keerukust ning seda, kas tegemist on mass- või seeriatootmisega, ning
- (d) vajalikud vahendid nende tegevuskatgoriatega seotud ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks, mille jaoks teenistus enda määramist taotleb, ning et tal on juurdepääs kogu vajalikule varustusele või kõigile vajalikele vahenditele.

Lisaks peab ta tõendama määravale tüübikinnitusasutusele, et ta täidab artiklis 41 osutatud delegeeritud õigusaktides sätestatud norme, mis on asjakohased talle määratud tegevuskatgoriate jaoks.

- 8. Tehnilised teenistused, nende juhtkond ja hindamispersonal peavad olema erapooletud. Nad ei tohi osaleda üheski tegevuses, mis võib ohustada nende otsuste sõltumatust või ausust seoses tegevuskatgoriatega, mille teostamiseks nad on määratud.
- 9. Tehnilised teenistused sõlmivad oma tegevusega seotud vastutuskindlustuse, välja arvatud juhul, kui vastutuse võtab siseriikliku õiguse alusel enda kanda liikmesriik või kui liikmesriik ise on vastavushindamise eest otseselt vastutav.
- 10. Tehnilise teenistuse töötajad hoiavad ametisaladust teabe osas, mis on neile teatavaks saanud käesoleva määruse või selle jõustamiseks vastu võetud riiklike õigusaktide kohaselt tööülesannete täitmise käigus, välja arvatud määrava tüübikinnitusasutuse suhtes või kui seda nõuab liidu või siseriiklik õigus. Tagada tuleb omandiõiguste kaitse.

Artikkel 36

Tehniliste teenistuste tütarettvõtjad ja alltöövõtjad

- 1. Tehnilised teenistused võivad teostada mõningaid neile artikli 37 lõike 1 kohasel määratud tegevustest alltöövõtu korras või lasta neid teostada tütarettvõtjal ainult määrava tüübikinnitusasutuse nõusolekul.
- 2. Kui tehniline teenistus kasutab talle määratud tegevuskatgoriatega seotud konkreetsete ülesannete täitmiseks alltöövõtjaid või tütarettvõtjat, siis tagab ta, et alltöövõtja või tütarettvõtja vastab artiklis 35 sätestatud nõuetele, ning teatab sellest määravale tüübikinnitusasutusele.
- 3. Tehnilised teenistused vastutavad täielikult kõigi oma alltöövõtjate ja tütarettvõtjate täidetud ülesannete eest, olenemata nende asukohast.
- 4. Tehnilised teenistused hoiavad määravale tüübikinnitusasutusele kättesaadavana asjakohaseid dokumente, mis käsitlevad alltöövõtja või tütarettvõtja kvalifikatsiooni hindamist ja nende täidetud ülesandeid.

Artikkel 37

Tehniliste teenistuste määramine

- 1. Tehnilised teenistused määratakse sõltuvalt nende pädevusvaldkonnast ühe või mitme tegevuskatgoria jaoks järgmisest neljast tegevuskatgoriast:

- (a) A-kategooria: tehnilised teenistused, mis teevad käesolevas määruses osutatud katseid oma tegevusüksustes;
 - (b) B-kategooria: tehnilised teenistused, mis juhendavad käesolevas määruses osutatud katseid, mida tehakse tootja või kolmanda isiku tegevusüksustes;
 - (c) C-kategooria: tehnilised teenistused, mis korrapäraselt hindavad ja jälgivad tootjapoolseid toodangu vastavuse kontrollimise menetlusi;
 - (d) D-kategooria: tehnilised teenistused, mis juhendavad või teevad katseid või kontrollimisi toodangu vastavuse järelevalve raames.
2. Tüübikinnitusasutuse võib määrata tehniliseks teenistuseks ühe või mitme lõikes 1 osutatud tegevuse puhul.
 3. Kolmanda riigi tehnilistest teenistustest, v.a vastavalt artiklile 38 määratud tehnilised teenistused, võib artikli 41 tähenduses teatada ainult siis, kui selline tehniliste teenistuste tunnustamine on ette nähtud liidu ja asjaomase kolmanda riigi vahelise kahepoolse lepinguga. See ei takista tehnilist teenistust, mis on vastavalt artikli 35 lõikele 2 asutatud liikmesriigi õiguse alusel, asutamast tüürettevõtjaid kolmandates riikides, tingimusel et määratud tehniline teenistus haldab ja kontrollib tüürettevõtjaid otse.

Artikkel 38

Tootjapoolsed ettevõttesised akrediteeritud tehnilised teenistused

1. Tootja ettevõttesise akrediteeritud tehnilise teenistuse võib määrata üksnes artikli 37 lõike 1 punktis a osutatud A-kategooria tegevuste jaoks. Kõnealune tehniline teenistus moodustab eraldioleva ja eristatava osa ettevõttest ega osale selliste liikurmasinade, süsteemide, osade või eraldi seadmetike projekteerimises, tootmises, tarnimises või hoolduses, mida ta hindab.
2. Ettevõttesise akrediteeritud tehnilise teenistuse määrab liikmesriigi tüübikinnitusasutus ja see peab vastama järgmistele nõuetele:
 - (a) ettevõttesise tehnilise teenistuse akrediteerib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 765/2008³² artikli 2 punktis 11 määratletud riiklik akrediteerimisasutus kooskõlas artikli 39 sätetega;
 - (b) ettevõttesisene akrediteeritud tehniline teenistus ja selle töötajad on organisatsiooniliselt identifitseeritavad ning neil on ettevõtjas, mille osaks nad on, aruandluse meetodid, mis tagavad nende erapooletuse ja tõendavad seda asjakohasele riiklikule akrediteerimisasutusele;
 - (c) ettevõttesisene akrediteeritud tehniline teenistus ega selle töötajad ei tohi osaleda üheski tegevuses, mis võiks ohustada nende otsuste sõltumatust või ausust seoses tegevuskategooriatega, milleks nad on määratud;
 - (d) ettevõttesisene akrediteeritud tehniline teenistus osutab oma teenuseid ainult sellele ettevõtjale, mille osaks ta on.

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnustatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

3. Ettevõttesisesest akrediteeritud tehnilisest teenistusest ei ole vaja komisjonile teatada artikli 41 tähenduses, kuid määrava tüübikinnitusasutuse nõudmisel annab ettevõtja, mille osaks ta on, või riiklik akrediteerimisasutus teavet tema akrediteerimise kohta.

Artikkel 39

Tehniliste teenistuste ja ettevõttesiseste akrediteeritud tehniliste teenistuste hindamise nõuded

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 47 vastu delegeeritud õigusakte nõuete kohta, mida tehnilised teenistused peavad artikli 40 kohase hindamise ja ettevõttesiseste tehniliste teenistuste artikli 38 kohase akrediteerimise käigus järgima.

Artikkel 40

Tehniliste teenistuste oskuste hindamine

1. Määrav tüübikinnitusasutus koostab hindamisaruande, milles näidatakse, et tehnilise teenistuse kandidaadi vastavust nõuetele, mis on sätestatud käesolevas määruses ja selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides, on hinnatud. Nimetatud aruanne võib sisaldada akrediteerimisasutuse väljastatud akrediteerimistunnistust.
2. Hindamine, millel lõikes 1 osutatud aruanne põhineb, viiakse läbi artiklis 39 osutatud delegeeritud õigusakti sätete kohaselt. Hindamisaruanne vaadatakse üle vähemalt iga kolme aasta järel.
3. Taotluse korral edastatakse hindamisaruanne komisjonile. Sellistel juhtudel, kui hinnang ei põhine riikliku akrediteerimisasutuse väljastatud akrediteerimistunnistusel, mis tõendab tehnilise teenistuse vastavust käesoleva määruse nõuetele, esitab määrav tüübikinnitusasutus komisjonile dokumendid, mis tõendavad tehnilise teenistuse pädevust ja korra olemasolu, millega tagatakse, et määrav tüübikinnitusasutus jälgib tehnilist teenistust korrapäraselt ja et tehniline teenistus vastab käesoleva määruse ja selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide nõuetele.
4. Tüübikinnitusasutus, kes soovib enda määramist tehniliseks teenistuseks vastavalt artikli 37 lõikele 2, tõendab oma vastavust dokumentaalselt hindamise kaudu, mille viivad läbi audiitorid, kes ei ole hinnatava tegevusega seotud. Nimetatud audiitorid võivad pärineda samast organisatsioonist, kui nende töö on korraldatud hinnatavat tegevust tegevast personalist eraldi.
5. Ettevõttesisene akrediteeritud tehniline teenistus järgib käesoleva artikli asjakohaseid sätteid.

Artikkel 41

Teatamise kord

1. Liikmesriigid teevad komisjonile teatavaks iga nende poolt määratud tehnilise teenistuse nime, aadressi, sealhulgas elektronposti aadressi, vastutavate isikute nimed ja tegevuskategooria ning kõik nimetatud määramiste hilisemad muudatused. Teates nimetatakse, milliste käesoleva määruse lisas loetletud teemade jaoks tehnilised teenistused on määratud.

2. Tehniline teenistus võib artikli 37 lõikes 1 osutatud tegevusi tüübikinnituse eest vastutava määrava tüübikinnitusasutuse nimel teha ainult siis, kui komisjonile on tehnilisest teenistusest eelnevalt teatatud vastavalt käesoleva artikli lõikele 1.
3. Lõikes 2 osutatud tehnilise teenistuse võivad määrata mitu määravat tüübikinnitusasutust ning nende määravate tüübikinnitusasutuste liikmesriigid võivad sellest teatada, olenemata tegevuskategooriatest, millega teenistus hakkab artikli 37 lõike 1 kohaselt tegelema.
4. Liikmesriigid teatavad komisjonile kõigist nende määramiste hilisematest asjakohastest muudatustest.
5. Kui käesoleva määruse alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide kohaldamiseks on vaja määrata konkreetne organisatsioon või pädev organ, mille tegevus ei kuulu artikli 37 lõikes 1 osutatute alla, teatatakse sellest vastavalt käesoleva artikli sätetele.
6. Komisjon avaldab käesoleva artikli kohaselt teatatud tehniliste teenistuste nimekirja ja üksikasjad oma veebisaidil.

Artikkel 42

Muudatused määramistes

1. Kui määrav tüübikinnitusasutus on kindlaks teinud või talle on teatatud, et tema määratud tehniline teenistus ei vasta enam käesolevas määruses sätestatud nõuetele või et ta ei ole oma kohustusi täitnud, siis piirab määrav tüübikinnitusasutus määramist või peatab või tühistab selle, sõltuvalt nõuetele mittevastavuse või kohustuste täitmata jätmise tõsidusest. Kõnealuse tehnilise teenistuse teatanud liikmesriik teatab sellest viivitamata komisjonile. Komisjon muudab vastavalt sellele artikli 41 lõikes 6 osutatud avaldatud teavet.
2. Juhul kui määramine tühistatakse, seda piiratakse või see peatatakse või kui tehniline teenistus on lõpetanud oma tegevuse, siis astub määrav tüübikinnitusasutus vajalikke samme tagamaks, et kõnealuse tehnilise teenistuse dokumente töötleb mõni teine tehniline teenistus või et need on määravale tüübikinnitusasutusele või turujärelevalveasutustele nõudmisel kättesaadavad.

Artikkel 43

Tehnilise teenistuse pädevuse vaidlustamine

1. Komisjon uurib igat juhtumit, mil tal tekib kahtlus või tema tähelepanu juhitakse kahtlusele, et tehniline teenistus ei ole enam pädev või ei täida enam talle pandud nõudeid ja ülesandeid.
2. Määrava tüübikinnitusasutuse liikmesriik esitab komisjonile selle nõudmisel kogu teabe, mis on seotud asjaomase tehnilise teenistuse määramise alusega või määramise säilimisega.
3. Komisjon tagab, et kogu tundlikku teavet, mis on uurimise käigus saadud, käsitletakse konfidentsiaalsena.
4. Kui komisjon teeb kindlaks, et tehniline teenistus ei vasta või enam ei vasta tema määramise nõuetele, teatab ta sellest määrava tüübikinnitusasutuse liikmesriigile.

Komisjon nõuab liikmesriigilt vajaduse korral määramise peatamist, piiramist või tühistamist.

Kui liikmesriik jätab vajalikud parandusmeetmed võtmata, võib komisjon võtta vastu rakendusakte, et otsustada asjaomase tehnilise teenistuse määramist piirata või määramine peatada või tühistada. Rakendusaktid võetakse vastu artikli 46 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt. Komisjon teatab asjaomasele liikmesriigile nimetatud rakendusaktidest ning ajakohastab artikli 41 lõikes 6 osutatud avaldatud teavet.

Artikkel 44

Tehnilise teenistuse tegevusalased kohustused

1. Tehnilised teenistused teostavad nende kategooriate tegevusi, mille jaoks nad on määratud, määrava tüübikinnitusasutuse nimel ning kooskõlas hindamis- ja katsemenetlustega, mis on sätestatud käesolevas määruses. .
2. Tehnilised teenistused teevad või juhendavad käesolevas määruses nimetatud tüübikinnituskatseid või kontrollimisi. Tehnilised teenistused ei tee katseid, hindamisi või kontrollimisi, mille tegemiseks nende tüübikinnitusasutus ei ole neid nõuetekohaselt määranud.
3. Tehnilised teenistused peavad igal ajal
 - (a) võimaldama neid määranud tüübikinnitusasutusel tehnilist teenistust vastavushindamise ajal vajaduse korral jälgida ning
 - (b) ilma et see piiraks artikli 35 lõike 10 ja artikli 45 kohaldamist, andma neid määranud tüübikinnitusasutusele oma käesoleva määruse rakendusala kuuluvate tegevuskategooriate kohta sellist teavet, mida asutus nõuab.
4. Kui tehniline teenistus leiab, et tootja ei ole täitnud käesolevas määruses sätestatud nõudeid, siis teatab ta sellest määravale tüübikinnitusasutusele, et määrav tüübikinnitusasutus nõuaks tootjalt asjakohaste parandusmeetmete võtmist ega väljastaks seejärel tüübikinnitustunnistust enne, kui on võetud tüübikinnitusasutust rahuldavad parandusmeetmed.
5. Kui tüübikinnitustunnistuse väljastamise järel toimuva toodangu vastavuse kontrollimise käigus leiab määrava tüübikinnitusasutuse nimel tegutsev tehniline teenistus, et liikurmasin ei vasta enam käesolevale määrusele, siis teatab ta sellest määravale tüübikinnitusasutusele. Tüübikinnitusasutus võtab asjakohased meetmed, nagu on sätestatud artiklis 22.

Artikkel 45

Tehnilise teenistuse teatamiskohustused

1. Tehnilised teenistused teatavad neid määranud tüübikinnitusasutusele järgmisest:
 - (a) iga leitud mittevastavus, mille korral võib olla vaja tüübikinnitustunnistust andmata jätta, seda piirata, see peatada või tühistada;
 - (b) asjaolud, mis mõjutavad määramise ulatust ja tingimusi;
 - (c) turujärelevalveasutustelt saadud teabenõuded nende tegevuse kohta.

2. Oma määrava tüübikinnitusasutuse nõudmise korral annavad tehnilised teenistused teavet tegevuse kohta oma määramisalas ja muude tehtud toimingute, sealhulgas piiriülese tegevuse ja alltöövõtu kohta.

XII PEATÜKK

RAKENDUSAKTID JA DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID

Artikkel 46

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab määruse (EL) nr 167/2013 artikli 69 alusel loodud põllutöömashinade tehniline komitee (TC-AV), mis on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Kui on viidatud käesolevale lõikele, kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
3. Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

Artikkel 47

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 4 lõikes 5, artikli 15 lõikes 2, artikli 21 lõikes 9, artikli 22 lõikes 6 ja artiklis 39 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates [*väljaannete talitus: – palun lisada jõustumiskuupäev*]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande mitte hiljem kui üheksa kuud enne nimetatud viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 4 lõikes 5, artikli 15 lõikes 2, artikli 21 lõikes 9, artikli 22 lõikes 6 ning artiklis 39 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, selle läbi vaadanud, seda muutnud või selle kehtetuks tunnistanud, teatab ta sellest samaaegselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Artikli 4 lõike 5, artikli 15 lõike 2, artikli 21 lõike 9, artikli 22 lõike 6 ja artikli 39 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavakstegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või

kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

XIII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 48

Määruse (EL) 2019/1020 muutmine

Määruse (EL) 2019/1020 I lisale lisatakse järgmine punkt:

„71. [Määrus XXX,] mis käsitleb üldkasutatavatel teedel liiklevate liikurmasinate tüübikinnitust ja turujärelevalvet ning millega muudetakse määrust (EL) 2019/1020.“

Artikkel 49

Foorum

1. Komisjon loob õigusaktide täitmise tagamise alase teabevahetuse foorumi („foorum“) ning juhib ja haldab seda.

Foorum koosneb iga liikmesriigi poolt määratud tüübikinnitus- ja turujärelevalveasutuste esindajatest.

Vajaduse korral võidakse lõikes 6 osutatud kodukorra kohaselt kutsuda foorumisse vaatlejatena tehnilisi teenistusi, Euroopa Parlamendi, tööstusharu või muude asjaomaste ettevõtjate esindajaid, samuti ohutusküsimustega seotud sidusrühmi.

2. Foorumi nõuandva rolli eesmärk on heade tavade propageerimine, et hõlbustada käesoleva määruse ühetaolist tõlgendamist ja rakendamist.

Foorumil käsitletakse:

- (a) määrusega kehtestatud nõuete ühetaolise tõlgendamise ja rakendamisega seotud küsimusi;
- (b) tüübikinnitustegevuste ja turujärelevalvemeetmete tulemusi;
- (c) käesolevas määruses sätestatud nõuete rakendamise seisukohast asjakohaseid üldiseid küsimusi, mis on seotud tehniliste teenistuste hindamise, määramise ja järelevalvega;
- (d) ettevõtjate poolt toime pandud rikkumisi;
- (e) IX peatükis sätestatud parandusmeetmete ja piiravate meetmete rakendamist;
- (f) turujärelevalvemeetmete planeerimist, kooskõlastamist ja tulemusi.

3. Nõuandva rolli osana ja lõike 2 kohaste kaalutluste tulemusi arvesse võttes võib foorum avaldada arvamust või anda soovitusi.

4. Arvamust väljendades või soovitusi andes püüab foorum konsensust saavutada. Kui konsensusele ei jõuta, väljendab foorum oma arvamust või esitab soovitused

liikmesriikide lihtääleenamusega. Igal liikmesriigil on üks hääl. Eriarvamusele jäävad liikmesriigid võivad nõuda, et nende esitatud seisukohad ja seisukohtade põhjendused oleksid foorumi arvamuses või soovitustes märgitud.

5. Komisjon võtab rakendusaktide vastuvõtmisel asjakohaselt arvesse foorumi poolt lõike 2 kohaselt väljendatud arvamusi.
6. Foorum kehtestab oma kodukorra.
7. Käesoleva määruse kohaldamisel võetakse arvesse järgmist:
 - (a) määruse (EL) 2019/1020 artikli 30 lõiget 2 ja artiklit 32 ei kohaldata;
 - (b) viiteid haldustegevuse koordineerimisrühmale määruse (EL) 2019/1020 artikli 11 lõikes 8, artikli 30 lõigetes 1 ja 3, artikli 31 lõikes 2 ja artiklis 33 käsitatakse viidetenä foorumile.

Artikkel 50

Karistused

1. Liikmesriigid kehtestavad käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende rakendamine. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad nendest sätetest komisjonile hiljemalt *[väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev: käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevale eelnev päev]* ja annavad viivitamata teada nende edaspidistest muudatustest.
2. Karistatavad rikkumised on muu hulgas järgmised:
 - (a) valeandmete esitamine tüübikinnituse andmise menetluse või masina tagasivõtmiseni viiva menetluse ajal;
 - (b) katsetulemuste võltsimine tüübikinnituse saamiseks või kasutusel olevate sõidukite vastavuse kontrollimiseks;
 - (c) selliste andmete või tehniliste kirjelduste esitamisest hoidumine, mis võiks tuua kaasa masina tagasivõtmise või tüübikinnituse andmata jätmise või tühistamise;
 - (d) teabele juurdepääsu andmisest keeldumine;
 - (e) tüübikinnitust nõudvate liikurmasinate turul kättesaadavaks tegemine või kasutuselevõtt ettevõtjate poolt ilma sellise tüübikinnituse või sel eesmärgil dokumentide või märgistuse võltsimine;
 - (f) ettevõtjate kohustuste täitmata jätmine;
 - (g) tehniliste teenistuste mittevastavus nende määramiseks ettenähtud nõuetele.

Artikkel 51

Läbivaatamine

1. Hiljemalt *[väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev: 60 kuud pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva]* esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise kohta, lisades sellele vajaduse korral asjakohased seadusandlikud ettepanekud.

2. Aruane põhineb konsulteerimisel asjaomaste sidusrühmadega ning selles võetakse arvesse kõnealuse teemaga seotud Euroopa või rahvusvahelisi standardeid ja lõikes 3 osutatud teavet.
3. Hiljemalt [väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev: 48 kuud pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva] edastavad liikmesriigid komisjonile järgmise teabe:
 - (a) käesoleva määrusega kehtestatud tüübikinnitus- ja turujärelevalvemenetluste kohaldamine;
 - (b) alates [väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev: käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev] käesoleva määruse kohaselt antud ELi tüübikinnituste arv;
 - (c) väikeseeria riikliku tüübikinnituse, üksiksõiduki riikliku tüübikinnituse ja riikliku tüübikinnituse nõuded ning alates [väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev: käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev] antud selliste tüübikinnituste arv.

Artikkel 52

Üleminekusätted

Erandina käesolevast määrusest võivad liikmesriigid kuni [väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev: 8 aastat pärast kohaldamise alguskuupäeva] kohaldada siseriiklikke õigusakte, mis käsitlevad üldkasutatavatel teedel liikuvate liikurmasinate riiklikku tüübikinnitust, *liikurmasinate suhtes, mis on turule lastud ajavahemikus* [palun sisestada kohaldamise alguskuupäev] kuni [palun sisestada kuupäev: 8 aastat pärast kohaldamise alguskuupäeva]. Selle aja jooksul võib tootja valida, kas taotlema ELi tüübikinnitust või järgida liikmesriigi asjakohaseid õigusakte.

Artikkel 53

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates [väljaannete talitus: palun märkida kuupäev: 36 kuud alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel

Nõukogu nimel